

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

The PEOPLE'S VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, 160 Claremont St., Toronto 3, Ontario

Authorized as Second Class Mail, Post Office Department, Ottawa.

Kaina 10 ct.

Nr. 40

Pentadienis, Spalis. (October) 30, 1959, Toronto, Ontario

METAI XXVIII

Kuba Protestuoja, Kam JAV Leidžia Jos Priešams Naudotis Areodromais

HAVANA. — Kubos vyriausybė ir visa liaudis protestuoja, kam Jungtinės Valstijos leidžia pabėgėliams iš Kubos naudotis Jungtinių Valstijų aerodromais. Jau per du kartus iš Jungtinių Valstijų atskridę Batistos šalininkai bombardavo ir apšaudė Havaną ir mėtė įvairiose vietose lapelius.

Kubos prezidentas Fidel Kastro atsisaukė į visus Kubos žmones protestuoti prieš tai. Antradienį į Havaną buvo suplaukę virš 1,000,000 kubiečių išreiškimui protesto prieš Jungtines Valstijas. Trumpam laikui buvo sulauktytos įmonės, kad darbininkai galėtų dalyvauti protesto mitinge.

Kubos vyriausybė reikalauja išdeportuoti Diaz Lanz, kuris praėjusią savaitę bombardavo Havaną.

Kubos liaudies priešai, vieni viduje, kiti iš lauko, daro viską, kad tik nugriovus dabartinę vyriausybę, kuri stengiasi praveisti reformas, labai reikalingas žmonių gyvenimo pagerinimui.

Atrodo, kad yra daromas ekonominis spaudimas iš užsienio. Tą rodo tas faktas, kad Kubos vyriausybė siunčia misijas į Europą ir Aziją ieškoti naujų rinkų Kubos cukrui. Minimas Jungtinių Valstijų kvotos sumažinimas Kubos cukrui.

Batistos šalininkai, naudodami kitur plačiai praktikuojamą taktiką, šaukia, kad Kastro vyriausybė nuolaidi komunistams; kad jie infiltruoja į vyriausybės eiles, į valstybines organizacijas ir t. t.

Pamatinis klausimas, aišku, yra ne komunistai, o reformos, pagal kurias didžiųjų žemvaldžių ir amerikinių kompanijų žemės dalinamos bežemiams ir mažžemiams. Už tokius pat "nusikaltimus" buvo nuversta ne viena Lotynų Amerikos vyriausybė per praėjusius kelis metus. Ir, kaip matyti, amerikinės jėgos pridėjo savo pirstus.

Kuba randasi keblioj padėtyj. Priešai iš vidaus ir iš lauko užsimoję neleisti praveisti reformas. Jie užsimoję

sugriauti dabartinę vyriausybę. Ar Kubos liaudis atlaikys šį suokalbį, sunku pasakyti. Bet ji pasiryžus kovoti.

Sako Visuotinas Nusiginklavimas Galimas

TORONTO. — Kanados Komunistų Partija išleido pareiškimą, kuriame sako, kad visuotinas nusiginklavimas yra galimas, tik reikia kovoti už tai.

Lapkričio 1 dieną, 2 valandą po pietų, Lansdowne Salėj, 10 Lansdowne St., šaukiamas masinis mitingas, kuriame Tim Buck, partijos lyderis, kalbės apie Chruščiovo pasiūlymo dėl nusiginklavimo reikšmę.

Visi kviečiami atsilankyti. Įėjimas laisvas.

Prez. Eisenhoweris Vyks Pas De Gaulle

WASHINGTON. — Prezidentas Eisenhower pasirengęs bet kurią dieną vykti į Franciją, kad įtikintų gen. De Gaulle, jog būtinai reikia vakariečiams nors susirinkti prieš įvyksiant viršūnių konferencijai.

De Gaulle tokiai vakariečių konferencijai visiškai nepritaria ir jau davė suprasti, jeigu ji bus šaukiama Washingtone, tai jis neatvyks. Kaip prez. De Gaulle, taip kancleris Adenaueris nori, kad Britanija ir Amerika neprisiimtų viršūnių konferencijoje diskutuoti Berlyno klausimą.

Wm. Z. Fosteriui Neleidžia Išvykti Tarybų Sąjungon

NEW YORK. — Federalis teisėjas atmetė Amerikos komunistų partijos sekretoriaus Wm. Z. Fosterio prašymą, kad leistų jam vykti į Tarybų Sąjungą gydytis.

Wm. Z. Foster serga širdies liga. Amerikoje gydymasis jam labai iškaštingas. Tarybų Sąjungoje būtų pigesnis, o gal ir visiškai nekainuotų.

TSRS TURI 3,500,000 AUTOMASINŲ

WASHINGTON. — Pasaulinės automašinių registracijos duomenimis pasaulyje yra 113,024,224 automašinos. JAV turi daugiausia — 68,299,400 automašinių. Paskui seka Prancūzija — 6,040,086. Britanija — 3,777,900.

Tarybų Sąjunga turi 3,500,000 automašinių. Jų tarpe yra 500,000 lengvųjų automobilių, 2,965,000 sunkvežimiai ir 35,000 autobusų.

Afrikiečiai Remia De Gaulle Planą

PARYŽIUS. — Dvidešimt keturi iš 34 šiaurės Afrikos senatorių, visi, išskyrus tris, musulmonai, atstovaujant Alžirijai ir Sacharą, reikalauja, kad mūšiai Alžirijoje būtų sulauktyti. Jie pilnai remia De Gaulle planą dėl Alžirijos.

Jie sako, kad karas, trukęs virš penkių metų, buvo veltui.

Didžiama Francijos parlamento ir senato narių palaiko prezidento De Gaulle planą dėl Alžirijos. Bet patys dešinieji grumoją tiesiog teroru, jeigu vyriausybė eis prie to plano įgyvendinimo.

Adenauer Reikalauja Neliesti Vokietijos

BONNA. — Kancleris Adenauer nebenori, kad viršūnių pasitarime būtų svarstomi Vokietijos klausimai.

Jo manymu, viršūnių pasitarime turėtų būti svarstomas nusiginklavimas, nuklinis ir konvencinis, su atitinkama kontrole.

Jeigu būtų susitarta šiuo klausimu, sako jis, tuomet Vokietijos klausimas būtų daug lengviau išriešamas.

Jis stovi už tai, kad viršūnių pasitarimas įvyktų pavasarį, ne vėliau birželio.

Bet pirm to Vakarai turį suderinti savo pažiūras. Kol kas Vakarų tarpe nėra vieningumo.

JAV Plieno Kompanijų Frontas Ima Braškėti

PITTSBURGH. — Jungtinių Valstijų plieno darbininkų solidarumas pradeda įveikti plieno kompanijų solidarumą. Jų frontas ima braškėti.

Kaiser Steel Korporacija pirmoji susvyravo ir pasirašė sutartį atskirai. Kelios mažesnės kompanijos taipgi esančios linkusios pasirašyti sutartis atskirai.

Plieno darbininkų unijos lyderis buvo teisingas, kuomet jis sakė, kad streikas būtų trukęs labai trumpai,

GAZOLINO TROKAS ĮVAZIAVO Į TRAUKINIŲ

PARKLAND, Alta. — Gazolino trokas atsimušė į paskutinį keleivinio traukinio vagoną, aptaškė jį gazolinu, kuris paskui užsidedė ir greitai supleškino vagoną.

Keleiviai, išskyrus 5, išliko gyvi, bet daugelis buvo sužeista. Troko vairuotojas taipgi žuvo. Kitame vagone visi keleiviai liko sveiki.

Evangelistas Billy Graham Bankrūtuoją

INDIANAPOLIS. — Evangelisto Billy Graham rėmėjų asociacijos sekretorius Edward Darling aimanuoja, jog pamokslininko religinės misijos asociaciją veda prie bankrūto. Ypatingai dideli finansiniai nuostoliai buvo, kai evangelistas Graham praėjusią vasarą lankėsi Australijoje.

Indianapolyje pamokslininko misija taip pat duos nuostolių.

Tačiau pats Billy Graham ginčija, kad dėl subankrūtavimo nesą jokio pavojaus. Vasaros metu visuomet esti mažiau pajamų, sako jis.

VARBERG, Švedija. — Du šimtai jaunimo, susimetę į amerikoniškus automobilius, įsiveržė į miestelį ir pasileido plėsti krautuves, terorizuoti gyventojus.

Pribuvus žmonėms į talką policijai, vaikėzai puolė muštis su policija.

jeigu ne Tafto-Hartlio įstatymas, kuris teikęs kompanijoms daug padrasinimo.

Kompanijos, matote, laukė, kada prezidentas Eisenhower panaudos tą įstatymą ir sugrąžins darbininkus į darbą. Ir prezidentas buvo pasimojęs tai padaryti, bet neišėjo taip, kaip buvo tikėtasi.

Unija nenuleido rankų. Kada prezidentas kreipėsi į teismą, kad išduotų indžionkšną, unija pareiškė, kad ji duos apeliaciją. Įstatymas esąs prieš konstituciją.

Kas svarbiausia, darbininkai buvo pasiruošę ir vėl eiti į streiką, kada praeis 80 dienų. Po prievarta grąžinimas į darbą negali išspręsti tų klausimų, dėl kurių streikas prasidėjo. Tą pamatė ir pats prezidentas. Ir pareiškė, kad įstatymas neišriš problemos, jeigu samdytojai ir darbininkai nesitars, kad susitarus.

Tokia tai situacija matyti ir pradėjo veikti į kompanijų solidarumą. Kadangi Kaiserio korporacija pasirašė sutartį, tai ir kitoms korporacijoms bus maža progų atsilaukti. Ypač kai jau yra girdėtis nusiskundimų, kad plieno stoka atsiranda.

Darbininkų solidarumas, geras organizuotumas gali įveikti ir kiečiausius samdytojų frontus.

Kiniečiai Susikirtė Su Indijos Policija

NEW DELHI. — Kinijos pasienio kariuomenė susikirtė su Indijos pasienio policija Kašmiro srityje. Indija sako, kad 17 policininkų buvo užmušta. Nehru kaltina Kiniją agresija.

Kinija, iš savo pusės, kaltina Indijos policiją. Ji užpuolus ant kiniečių, kurie gindamiesi 9 užmušę, o kitus suėmę nelaisvėn.

Išrodo, kad Indijai ir Kinijai reikia kaip galint greičiau nustatyti sieną ir tokiu būdu apsaugoti nuo didesnio nemalonumo, kuris gali labai pakenkti jų kaimyniškai santaikai.

Iš Kanados Gyvenimo

Rysium su plieno darbininkų streiku Jungtinėse Valstijose atsiranda stoka geležies Kanadoje. Automobilių kompanijos sako, kad teks sulaukyti darbus ir atleis tūkstančius darbininkų. Kitos kompanijos, gaminančios geležies gaminius, taipgi susiduria su sunkumais.

Reikia atsiminti, kad Jungtinės Valstijos labai daug geležies rūdos gauna Kanadoje. Jeigu Kanadoje būtų įmonės, kurios lydintų geležį, tai Kanados industrijai nereiktų kentėti dėl geležies stokos.

Daug kas Kanadoje, ypač pažangiosios organizacijos, ne kartą priminė Kanados autoritetams, kad pavojinga būti be savo liejyklų. Tas dabar pasitvirtina.

Daleiskime, kad mes negalėtume gauti geležies iš JAV dėl kokių kitų priežasčių, o ne dėl streiko. Kas tuomet būtų?

Kanados civiliniai tarnautojai reiškia didelį nepasitenkinimą dėl to, kad federalė vyriausybė atmetė reikalavimą pakelti algas. Kiti kalba apie maršavimą į Otawą.

Vyriausybė aiškina, kad jos išdas neišneša. Ir taip būsiąs nemažas deficitas.

Be abejonės, kuomet bilijonai plaukia militariniams reikalams, tai tarnautojams nebelineka. Nors daugelis militarinių išlaidų buvo išeikvota be naudos, tačiau matyti vyriausybė nesirošia taupyti. Ji taupys tarnautojų sąskaita.

Kanados Darbininkų Kongresas skiria italus organizatorius organizavimui emigrantų iš Italijos.

Italų emigrantų Kanadoje yra labai daug. Jie dirba vyriausiai prie statybos ir siuvimo. Kaip neunistams, daugelyje atsitikimų samdytojai moka daug mažiau, negu kitiems mokama.

Rugsėjo pabaigoje Kanadoje buvo 258,591 darbininkas be darbo. Čia apimami tik tie, kurie užsiregistravę samdos biuruose.

Tuo pat laiku praėjusiais metais buvę 20 procentų daugiau bedarbių.

Long Branch Mokytojų Kolegija pašalino, Aukštesniųjų Mokyklų toj apylinkėj tarybos reikalavimu, 19 metų studentą už tai, kad jis esąs per sunkus.

Vyrukas, James Babinetz, yra 6 pėdų aukščio ir sveria 278 svarus. Jo gydytojai, tačiau, neranda jame jokių fiziinių trūkumų.

Daug kas labai juokiasi iš tos tarybos "rūpesčio". Tuo

tarpu vaikinui trukdo mokslą. Dabar jau vėlu stoti į kurią kitą kolegiją.

Toronte nuo pradžios metų policija suėmė beveik 200 asmenų, susirišusių su narkotikų pardavinėjimu.

Kaip matome, daug kas bando darytis pragyvenimą nuodydami žmones ir griaudami jų sveikatą.

Ontarijas prokuroras įsakė ištirti pranešimą, kad Windsore buvo atsisakyta parduoti žmogui namą tik dėl to, kad jis yra negras.

Automobilių skaičius Toronte pasiekia 500,000 su pabaiga metų.

Automobilių skaičius auga daug greičiau, negu kad miestas spėja vesti kelius. Tad susikimšimas, ypač ryte ir vakare, darosi vis didesnis.

Kanadietis

Mirė Jonas Žička

DELHI, Ont. — Spalio 15 dieną širdies smūgiu mirė Jonas Žička, sulaukęs 58 metų amžiaus. Į Kanadą atvažiavo prieš 29 metus, iš lenkų okupuotos dalies — Švenčionių apskrities, Kultuvėnų valsč., Berniūnų kaimo.

Atvykęs Kanadon, pradžioje dirbo Kanados vakaruose, vėliau atsikėlė į Torontą. Paskutinį dešimtmetį dirbo Hamiltone, o pereitą pavasarį persikėlė dirbti į Delhi apylinkę tabakos farmų distrikte.

Laidotuvės atsibuvo spalio 17 dieną, kuriomis rūpinosi hamiltonietis Kazys Prunskis, jo pusbrolis, ir pusseserė iš Toronto, Nali-vaikienė. Į laidotuves susirinko nemažas apylinkės lietuvių būrelis su 19 automo-

Dick Shatto, Argonautų žaidėjas, su savo žmona Pam Hyatt, TV aktore. Shato yra vienas iš geriausių tyro žaidėjų.

bilių. Palydėjo į gražias Delhi kapines.

Lai būna lengva jam šios šalies žemelė.

F. V.

Paieškojimas

Paieškau dėdžių Motiejaus ir Juozo Valaičių, sūnų Andriaus, kilusių iš Garliavos valsčiaus, Ilgakimio kaimo; iš Lietuvos išvykusių prieš 35-40 metų.

Ieško jūsų brolio Jurgio Valaičio duktė. Prašau atsilipti.

Ona Valaitytė
Jaunosios Gvardijos g. 31,
Kaunas, Lithuania, USRS

Palaiykite Tuos Biznierių,
Kurie Skelbiai
LIAUDIŲ BALSĖ

Consumers Gas Co.

Autoritetizuotas Dylers

Vandens ar oro pečiai iki 5 metų išsimokėjimui prie gazo sąskaitos.

Vandens tankai gazu \$1.75 mėnesiui renduojami. Vasarnamiams vandens tankai 5 gal. karšto vandens į 20 minučių automatiškai.

Alyva ar gazu pečiai iki 5 metų išsimokėjimui. Pirtis (steam bath), 100% automatiška, — prieinama kaina galime įrengti jūsų namuose.

Pečius, tankas, pirtis, radiatorius siunčiame į visas Kanados provincijas.

Skambinkite ar rašykite:

Rose Heating - Tinsmith Co.

723 Gerrard St. E. Toronto 8, Ont.
Tel. HO. 6-1623

Savininkai: E. J. Zaleckiai

Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos

Centro Komiteto Įsteigtas

KNYGYNAS

160 CLAREMONT ST., TORONTO, ONT.

Teikia veltui pasiskaitymui įvairių lietuviškų knygų, daugumoje pokariniais metais išleistų Tarybų Lietuvoje.

Norintieji naudotis knygynu turi pasimokėti \$5.00 kauciją, kuri gražinama nustojus naudotis knygynu.

Krygos duodamos vienam mėnesiui. Po mėnesio nesugražinę ir nepersirašę knygas, turi mokėti po \$1.00 už kiekvieną pavėluotą mėnesį.

Paštu užsisakantieji knygas turi apmokėti persiuntimo išlaidas.

Knygynas atdaras penktadieniais nuo 7 iki 8.30 val. vakarais ir ketvirtadieniais nuo 2 iki 4 val. po piet.

Žemiau talpiname po dalį knygų sąrašo. Norinčius naudotis knygynu prašome išsikirpti juos ir užsisakant paštu naudoti knygos numerį.

USNYNE. Teofilis Tilvytis. Poema. Knyga 160 pusl. Knygyne Nr. 427.

RUSŲ VIENVEIKSMĖS PJESES. Įvairių autorių. Knygoje telpa septyniolika pjesių. Knyga 392 pusl. Knygyne Nr. 428.

JAUNIMO SAVIVEIKLOS SCENA. Įvairių autorių. Scenos veikalai, dainos su gaidomis ir humoristiniai aprašymai. Knyga 168 pusl. Knygyne Nr. 429.

TEOFILIS TILVYTIS, RAŠTAI. Tomas pirmas. Poezija. Knyga 556 pusl. Knygyne Nr. 430.

TEOFILIS TILVYTIS, RAŠTAI. Tomas antras. Poezija. Knyga 368 pusl. Knygyne Nr. 431.

TEOFILIS TILVYTIS, RAŠTAI. Tomas trečias. Proza. Knyga 520 pusl. Knygyne Nr. 432.

PIRMOJI LIETUVIŠKA KNYGA. V. Mykolaitis. Knygelė 44 pusl. Knygyne Nr. 433.

GYVENIMO SŪKURIAI. Jonas Vilkelis-Vijūnas. Eilėraščiai. Knyga 124 pusl. Knygyne Nr. 334.

PAVASARIO GODOS. St. Jasilionis. Eilėraščiai. Knyga 256 pusl. Knygyne Nr. 435.

SKRISK DAINUŽE — DAINYNAS. Įvairių autorių ir kompozitorių dainos su gaidomis. Knyga 132 pusl. Knygyne Nr. 436.

LIETUVIŲ TAUTOSAKA. Urašyta 1944-1956 metais. Knyga 536 puslapių. Knygyne Nr. 437.

LIETUVIŠKOS SVODBINĖS DAINOS. Užrašytos Antano Juškos. Tomas pirmas. Telpa apie 750 dainų. Kaip kurios su gaidomis. Knyga 872 puslapių. Knygyne Nr. 438.

LIETUVIŠKOS SVODBINĖS DAINOS. Užrašytos Ant. Juškos. Tomas antras. Telpa keli šimtai dainų su gaidomis ir svodbinių apeigų aprašymai. Knyga 752 pusl. Knygyne Nr. 439.

LIETUVIŠKOS DAINOS. Užrašytos Ant. Juškos. Tomas pirmas. Telpa apie 500 liaudies dainų. Kai kurios su gaidomis. Knyga 960 pusl. Knygyne Nr. 440.

LIETUVIŠKOS DAINOS. Užrašytos Ant. Juškos. Tomas antras. Telpa apie 60 dainų. Knyga 1,036 pusl. Knygyne Nr. 441.

LIETUVIŠKOS DAINOS. Užrašytos Ant. Juškos. Tomas trečias. Telpa apie 500 dainų. Knyga 868 pusl. Knygyne Nr. 442.

RINKTINE VAIKAMS. Tarybų Lietuvos Dešimtmečiui paminėti leidinys. Eilėraščiai. Aprašymai. Knyga albumo formato 236 pusl. Knygyne Nr. 443.

METAI. Kristijonas Donelaitis. Gražiai iliustruota. Knyga albumo formato 160 pusl. Knygyne Nr. 444.

SALOMEJA NERIS. Jos gyvenimo aprašymas. Rinkiniai eilėraščiai ir paveikslais pavaizduotas jos gyvenimas. Knyga albumo formato. 216 pusl. Knygyne Nr. 445.

LIETUVIŲ LITERATŪROS ISTORIJS CHRETOMATIJA. Redagavo K. Korsakas ir J. Lebedys. Gražiai iliustruota istorinių raštų nuotraukomis. Knyga albumo formato, 528 pusl. Knygyne Nr. 446.

LIETUVOS VAIKAI. Albumas pajvairintas eilėrašciais. Knygyne Nr. 447.

LIETUVIŲ LIAUDIŲ MENAS — ARCHITEKTŪRA. Paruošta F. Bielinskio, K. Čerbulėno ir K. Sešėlgio. Albumas liaudies architektūros. Knyga 432 pusl. Knygyne Nr. 448.

TARYBŲ LIETUVOJ

Dzūkijos Ruduo

Dar niekuomet Alytaus rajono dirvos nematė tokių derlių, kaip šiemet. Javai išaugo aukšti, varpos storos, brandžios. Kukurūzai — tikras miškas: stiebai po keturis metrus. Vidutiniškai viename rajone gauta po 400-500 centnerių žaliosios masės iš hektaro. "Miroslovo", "Atžalyno" ir "Aušros" kolūčiai užaugino po 600 centnerių iš kiekvieno hektaro.

Iš visų rajono kolūkių ir tarybinių ūkių kelius keičia užtvindę sunkvežimiai su plakatais ir šventiniais sveikinimais, skambėjo dainos.

Žmonių minios užplūdo aikštę, gatvėse pasirodė sunkvežimių kolona su šventės dalyviais. Priešakyje kolonos su tradicine naujo derliaus duona ir pereinamąja rajono Raudonąja vėliava už geriausius mėsos gamybos rodiklius žygiuoja "Aušros" kolūčio pirmininkas, LTSR Aukščiausiosios Tarybos deputatas A. Petniūnas. Jį lydė merginos su rugių varpų vainikais.

Kita rajono pereinamoji Raudonoji vėliava už aukštus pieno primelžimo rodiklius priklauso "Vienybės" kolūkiui.

Derliaus šventės dalyvius ir svečius Lietuvos KP Centro Komiteto ir LTSR Ministrų Tarybos vardu pasveikino J. Žiburkus. Sveikinimus perdavė Lazdijų rajono vykdomojo komiteto pirmininkas V. Žilionis, svečiai iš Moldavijos.

Išsiliejo didžiulė karnavalinė eiseną. Ant sunkvežimių šūkių: "Septynmetį per penkerius!", "Po 90 centnerių mėsos — 100 ha!", "Papuoš-

Daktaras Jonas Stanislovas prie Kauno HES statybų. Jis, kaip ir kiti Amerikos lietuviai turistai, plačiai apvažinėjo Lietuvą ir savo akimis persitikrino, kad Tarybų Lietuva daro didelę progresą.

kime Tėvynę sodais!"; vaizduojamos linksmos rugiapūtės pabaigtuvės, įvairūs lauko darbų epizodai. Neišdildomą įspūdį žiūrovams padarė eiseną "Seniau ir dabar": vargingas valstietis, į žagrę pasikinkęs sulysusį kuoną, ir nutukęs dvarponis, bizūnu verčiąs dirbti savo dvare valstiečius. Tokia praeitis! Pravažiavo šių dienų tikrovės puslapis: galingas traktorius tempia penkiavagį ir kitą sudėtingą techniką.

Šventė toliau buvo tęsiama žemės ūkio ir pramonės parodų salėse. Gausūs lankytojai susipažino su geriausiais savo rajono darbo žmonių pasiekimais.

Pavakare visi patraukė miesto parką. Kolūkiečiai scenoje parodė, kad moka ne tik gausius derlius išauginti, bet ir šokti, dainuoti, gražiai linksintis. Čia pat už geriausius pasiekimus žemės ūkio gamybos pirmūnai buvo apdovanoti diplomais.

P. Rudeikis

Alytus.

Septynios Naujos Kaimo Hidroelektrinės

VILNIUS. — Dusetų rajone, prie šventosios upės baigta statyti Antalieptės HES — stambiausia respublikoje kaimo hidroelektrinė. Ji tiesks energiją keturių respublikos rajonų 83 kolūkiams. Dabar bandomas pirmasis agregatas ir transformatorinė stotis.

Vėliau nauja hidroelektrinė bus prijungta prie "Tautų draugystės" ir "Padysnės" hidroelektrinių; ir sudarys Lietuvos šiaurės rytų energetinį žiedą.

Antalieptės HES — trečioji hidroelektrinė prie šventosios. Numatyta taip pat pastatyti ketvirtą — tarpkolūkinę HES upės žemupyje. Tuo bus baigtas statyti šventosios energetinis kaskadas.

Šiais metais pradės veikti naujos "Padysnės" ir "Jundeliškių" kaimo hidroelektrinės. Spalio šventėi duos pirmą srovę Aukštadvario HES. Iš viso 1959 metais bus paleistos septynios naujos kaimo hidroelektrinės.

Bendras šiemet kaime perduodamų naudoti hidroelektrinių galingumas viršys pusę visų energetinių pajėgumų, kuriuos turėjo ikikarinės Lietuvos kaimas.

Gimė Nauja Jūra

Kauno HES hidrostatytojais sumontavo iš kelių blokų 120 tonų metalinį skydą ir nuleido jį prie užtvankos protarpio į atramų griovelius.

Įrengus skydą už HES pastato, vanduo Nemune pradėjo kilti. Prasidėjo Kauno jūros užliejimas.

Šiuo metu vandens lygis jūroje pakilo apie porą metrų, o iki spalio 20-25 dienos vanduo pakils dešimtį kartų.

Kauno hidroelektrinė jau gavo sudėtingus ir brangius energetinius įrenginius. Jūs atsiuntė Maskvos, Charkovo, Leningrado ir kitų Tarybų šalies miestų žmonės. Prasidėjo montavimo darbai.

Antroji Vaikų Dailės Mokykla

Kaune atidaryta antroji respublikos keturmetė vaikų dailės mokykla. Joje vaikai mokysis piešimo, tapybos, kompozicijos, skulptūros ir dailės istorijos, lygiagrečiai besimokydami bendrojo lavinimo mokykloje.

Su labai gerais ir gerais stojamųjų egzaminų pažymiais į naujai atidarytą mokyklą priimta 55 moksleiviai.

Mokykla sukomplektuota kvalifikuotais pedagogais, kurie iš baigusiu valstybinį Dailės institutą dailininkų tarpo.

Vaikų dailės mokyklą šefuos Kauno vidurinėsios dailės mokyklos ir Vilniaus valstybinio dailės instituto pedagogai.

E. Dambrauskaitė

Studentų ir Kolūkiečių Šventė

Panemunėje, Jono Biliūno vardo kolūkyje, šiemet iškilio nauji pastatai: ambulatorija, vandentiekio siurblynė ir vištinė. Tai Kauno Politechnikos instituto studentų dovana kolūkiui dešimtmečio proga. Visa tai studentai pastatė savo atostogų metu.

Į kolūčio dešimtmečio šventę atvyko Kauno Politechnikos instituto dėstytojai ir studentai, svečiai iš kaimyninių kolūkių ir net iš Vilniaus.

Po iškilmingos dalies, kalbų ir pasižadėjimų ilgai tęsėsi kolūkiečių ir studentų vakaras. Šoko ir dainavo kolūčio saviveiklininkai, turtingą programą parodė Kauno Politechnikos instituto ansamblių.

Teisė Streikuoti

Rašo N. AUKŠTUOLIS

Pas mus, tai yra kapitalistiniame pasaulyje, teisė streikuoti laikoma didžiausiu pliūsu. Tai esąs tikros demokratijos požymis. Be abejonės, teisė streikuoti yra nemažas darbininko ginklas. Jei darbininkai negalėtų streikuoti, aišku, būtų neįmanoma turėti tai, ką darbininkai turi dabar. Bet teisė streikuoti yra vienas dalykas, o streikas — visai kitas.

Streikas yra ženklas, kad darbininkų ir samdytojų santykiai nėra geri. Streikas taipgi rodo, kad darbininko padėtis yra prasta. Jei darbininkams reikia eiti į streiką, tai ženklas, kad jie yra verčiami sąlygų griežtis paskutinės priemonės. Iš kitos pusės, kada samdytojas išvaro darbininkus į streiką, yra aišku, kad jis siekia užduoti darbininkams smūgį, atimti iš jų ką nors labai labai svarbaus. Žinoma, čia kalba eina apie didelius streikus, industrinius streikus, kurie apima šimtus tūkstančių darbininkų.

Panagrinėkime Jungtinių Valstijų plieno darbininkų streiką.

Jie išstreikavo jau 100 dienų ir pradėjo antrą šimtą. Jie algomis neteko arti \$70,000,000 į savaitę. Kadangi jie išstreikavo jau apie 15 savaičių, tai jie algomis nuostoją apie \$1,050,000,000. Juk tai baisūs nuostoliai. Jeigu jie ir gaus algų pakėlimą, tai ims daug laiko, kol jie atgaus tuos nuostolius.

Kada darbininkas yra ver-

čiamas pakelti tokius nuostolius, tai parodo, kad tas faktas, kad jis gali streikuoti, nėra labai džiuginantis. Tai darbininko nelaimė. Atrodo, kad darbininkas būtų daug laimingesnis, jeigu nereiktų streikuoti.

Ar buvo šis streikas reikalingas? Ar darbininkai reikalavo tiek daug, kad kompanijos būtų negalėjusios pakelti? Pažiūrėkime į faktus.

Plieno industrija netenka po \$300,000,000 į savaitę. Reiškia, per 15 savaičių ji nuostoją \$45,000,000,000 vertės biznio. Jeigu pelno būtų buvę tik 5 procentai, tai ir tai per tą laiką būtų susikauptę gryno pelno \$2,250,000,000.

Bet šiame streike ne vien pinigai. Kompanijos nori atimti iš darbininkų tam tikras teises, už kurias buvo kovota labai sunkiai.

Plieno darbininkų streikas palietė daugelį kitų darbininkų. Apskačiuojama, kad buvo atleista iš darbo 275,000 kitų darbininkų, ryšium su šiuo streiku. Kiek jie netenka algomis?

Gelžkelių nuostoliai per tą laiką siekė \$500,000,000.

Visi darbininkai, kurie ryšium su šiuo streiku nedirba, įskaitant ir počius streikierius, turi nuostolių apie \$1,500,000,000 į dieną.

Streikas, kaip matome, neneša naudos nei darbininkams, nei valstybei. Jis nuostolingas visais atžvilgiais.

Jeigu samdytojai būtų ne tokie akyplyšos, streikai nebūtų reikalingi. Šių nuostolių nebūtų. Priešingai, visi, kaip darbininkai, taip ir samdytojai ir visa šalis turėtų naudą.

Socialistinėse šalyse, kur samdytojai yra patys darbininkai, streikų neįvyksta. Už tai, kad tenai niekas nenori tokių nuostolių. Įmonių vedėjai ir darbininkų atstovai be streiko gali sureguliuoti uždarius ir kitus reikalus. Tenai niekas nieko neišnaudoja. Jei darbininkas negauna viso įmonių uždarbimo algos pavidale, tai jis likusį uždarbį gauna socialiais patarnavimais. Likusio pelno dalis eina industrijų plėtimui ir kitiems šalies ir žmonių gerbūvio kėlimo reikalams. Visą pelną darbo žmonių valdžia išskirsto taip, kaip visiems geriau.

Čia, kapitalistinėj santvarkoj, tas neįmanoma. Čia, kaip matote, darbininkai priverčiami eiti į streikus ir pakelti baisius nuostolius, kad užsitikrinus egzistenciją. Ta kova eina per šimtmečius ir eis, kod šis santvarka egzistuos.

Plečiasi Gydytojų Skaičius

PANEVĖŽYS. — Mieste plečiamas gydytojų skaičius, steigiami nauji gydytojų kabinetai.

Šiomis dienomis, atlikus pastato kapitalinį remontą, Lenino aikštėje atidaryta stomatologinė poliklinika su dantų gydymo ir protezavimo kabinetais. Poliklinikoje dirba 16 gydytojų — stomatologų ir 8 dantų technikai.

Prie miesto poliklinikos įsteigtas naujas rentgeno kabinetas. Respublikinėje ligoninėje sumontuotas pirmasis Lietuvoje naujos konstrukcijos rentgeno aparatas. Viso mieste dabar veikia 5 rentgeno kabinetai.

Šiais metais bus atidaryta kraujo perpilimo stotis. Kolūkinio kaimo žmonėms gydyti bus pradėta statyti poliklinika.

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRASTIS
LEIDZIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$4.00; pusel metų \$2.00
Visur kitur metams \$4.50; pusel metų \$2.25

LIAUDIES BALSAS

160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada

Telefonas: EMPIRE 6-4358

1939 IR 1959 METAI

Vieno laikraščio korespondentas aną dieną parašė savo laikraštyje straipsnį, kuriame jis prisimena 1939 metų įvykius ir daro palyginimą su šių metų įvykiais. Tas palyginimas yra labai reikšmingas ir verta apie tai truputį pakalbėti.

1939 metais jis buvo Europoje. Ir kur tik jis važiuavo, visur sutiko žmones, kurie tuojuos užsiminė apie karą. Visur buvus nuomonė, kad karas neišvengiamas, tik klausimas, kada jis prasidės. Atmosfera buvo tokia sunki, tokia bauginanti, kad buvę baugu ir keliauti. Fašizmas ir nacizmas sjuto ne tik savo šalyse, bet ir nesulaikomai veržėsi į kitas šalis, okupuodamas vieną po kitos.

Jis ilgą laiką išbuvęs Europoje ir šiais metais. Šiomet Europoje visai kitokia nuotaika. Nesijaučia žmonės taip prastai, kaip 1939 metais. Nors kalbų apie karą būna daug, bet visi daro išvadą, kad karas neįmanomas ir jo negalės būti. Žmonija dar nepamiršus, nenori susinaikinti atominėmis bombomis.

Tuo metu, kada 1939 metais Europoj buvo užsiliępsnojęs antrasis pasaulinis karas, šiemet žmonės pergyvena nemažą pakilimą. Chruščiovo susitikimas su Eisenhoweru teikė žmonėms didžiausį džiaugsmą po visą pasaulį. Tai buvo taikos, taikaus sugyvenimo įvykis. Tai buvo prasiplaužimas šaltajame kare, žingsnis prie tarptautinio isitempimo sumažinimo.

Šiuo metu padėtis visai kita, negu buvo 1939 metais. Nors nesutikimų yra, nors ginčai vyksta, tačiau karo pavojus sumažėjęs. Tarybų Sąjungos ir Jungtinių Valstijų, kaip galingiausių jėgų pasaulyje, santykiai ant tiek pagerėję, kad didieji lyderiai gali turėti draugiškus pasikalbėjimus.

Taikos judėjimas, kuris per eilę metų kovojo už šaltojo karo pašalinimą, gali pasidžiaugti. Jo pastangos duoda vaisius. Yra vilties, kad taika bus užtikrinta. Galimas daiktas, kad tautos sutiks sumažinti apsiginklavimą. Gyvenimas pagerės visiems.

TIKRI JIE JUOKDARIAI

L. Prūseika Vilnyje pastabose rašo: "Užteko Dr. A. Margeriui pabuvoti Lietuvoj, užteko to, kad jis pasidalino savo išpučiais su Vilnies skaitytojais, kaip momentaliai Naujienose ir Keleivyje pasipylė pikčiausi komentarai". Naujienos išvadinusios Dr. Margerį "šlykštynių tepėju". "O kaip čia senai Dr. Margeris buvo ir garbinamas ir bešališkas", pridėda jis.

Ne tik Naujienos ir Keleivis. Nepriklausomoj Lietuvoj tilpo net atviras laiškas Dr. Margeriui. Kaž koks tai B. Aukštaitis, kad jau puola, tai puola Dr. Margerį. Rodos jis kokią "kriminalystę" būtų atlikęs. Nelaimė jo, to Aukštaitio, tamė, kad čia visgi jis tik liežuviu tegali maskatuoti. O bė to, ir tas nelabai jam sekasi.

Jis bando "sukritikuoti" Dr. Margerį kaišiodamas American Medical Asociacijos spaudos atsiliėpimą apie Dr. Zigmą Januškevičių, kuris dalyvavo Antroje Pasaulinėje Konferencijoje Medikalės Apšvietos Klausimu. Tenai, tos organizacijos laikraštyje, buvę pažymėta, kad Dr. Januškevičius atstovavo rusus. Girdi, Januškevičius profesoriaujęs Vilniuje ir gyvenęs Vilniuje ir Kaune, o jis vadinamas rusu. Ir jis net bijojęs prisitarti, kad esąs lietuvis. Ar tai nėsąs įrodymas, kad Lietuva rusinama?

Tas faktas, kad Dr. Margeris buvo Lietuvoje, kalbėjosi su žmonėmis, matė jų gyvenimą, jam visai neapeina. Jis sprendžia viską iš to vieno atsitikimo, amerikinio žurnalo aprašymo. O amerikinė, kaip ir kanadiška spauda, tyčia ar iš žioplumo, ir po 40 metų Tarybų Sąjungą tebevadina Rusija, o įvairių tautybių gyventojus — rusais. Tai jau toks buržuazijos būdas.

Bet gi faktas, kad Dr. Januškevičius buvo atsiųstas atstovauti visą Tarybų Sąjungą, aiškiai rodo, jog lietuviai užima aukštą vietą Tarybų Sąjungoj. Tokios mažos tau-

Kas Naujo Pasaulyje

Didžioji Britanija ir Jungtinės Valstijos, kaip dabar paaiški, norėtų viršūnių pasitarimo kaip galint anksčiau, dar šiais metais, bet Francijos prezidentas generolas De Gaulle nori atidėlioti. Tam jis turi dvi priežastis.

Pirmoj vietoj, jis teigia, kad prie tokios konferencijos reikia gerai pasiruošti. Jungtinės Valstijos ir Britanija mano, kad šios konferencijos pirmu uždaviniu yra pradėti viršūnių pasitarimus, kurie turėtų vykti nors du kartus per metus. Antroj vietoj, De Gaulle užkvietė Tarybų Sąjungos premjerą N. Chruščiova atsilankyti Francijoj, o pastarasis užkvietimą priėmė. Chruščiovo vizitas Francijoj dar galutinai nenustatytas, bet manoma, kad gali būti dar šiais metais arba labai anksti ateinančiais.

Kaip dabar atrodo, tai viršūnių pasitarimas tikrai įvyks, tiktai stovi klausimas, kaip anksti. Jeigu Britanija ir Jungtinės Valstijos perkalbės Franciją, tai gal dar šiais metais. O jeigu nusileis De Gaulle, tai turės būti atidėtas iki ateinančių metų pavasario.

Jungtinių Tautų komisija, kuri buvo pasiūsta į Laosą, sugrįžo su tuščiomis rankomis. Ji nerado nė tik šiaurinio Vietnamo įsiveržėlių, bet ir tų "didelių mūšių", apie kuriuos buvo pranešama.

Susidaro išvada, kad Laosos vyriausybė tą "agresiją" išga' ojo tik tam, kad gavus daugiau amerikiečių pagalbos. Reikia pasakyti, kad ji savo atsiėkė. Amerikiečiai gausiau verčia visokią pagalbą.

Bet ar bus kas iš to, tai kitas klausimas. Vienas korespondentas sako, kad Laosoj yra tokia pat situacija, kaip kad buvo Kinijoj nacionalistams valdant. Amerikiečių pagalbą susigrobia sauja turčių ir karininkų, o biednuomenė dar negavo net pamatyti, kas ta amerikiečių pagalba yra.

telės tautietis skiriamas atstovauti visą didžiulę šalį. Prie to reikia pridėti ir Justą Palekį, kuris dažnai lankosi užsieniuose atstovaudamas Tarybų Sąjungą.

Dar reikia pridėti ir tą, kad kada gubernatoriai išsitarė apie pakvietimą visų tarybinių respublikų prezidentų į Ameriką, tai ponai "vaduotojai" sušuko rėkti gvoltu prieš tai. Girdi, tai būtų pripažinimas Tarybų Lietuvos valdžios. Galimas daiktas, kad nemažai atsakomingi tie visi "vaduotojai", kad Tarybų Lietuva dar nepripažinta ir niekur nekviečiama, kaip kad Ukraina ir Baltarusija. Jeigu kurion nors konferencijon pakviestų Tarybų Lietuvos atstovą, tai ponai plyštų ir pykčio.

Žiopliai ir juokdariai, tie "vaduotojai", daugiau niekas.

Kuboje Batistos šalininkai, daugiausiai didieji žemvaldžiai ir kompanijų valdytojai, neduoda ramybės žmonėms. Jei ne vienur, tai kitur jie kelia galvą ir gana.

Aną dieną Havanoje jie tiek įsirašino, kad važiuodami automašinomis mėtė mažas bombas. Vienas asmuo buvo užmuštas, keli sužeisti. Tuom pat metu du orlaiviai mėtė lapelius ant Havanos. Manoma, kad orlaiviai atskrido iš amerikinių bazių.

Kastros valdžia, kaip atrodo, nėra tokia lepšiška, kaip anais metais buvo Griniaus valdžia Lietuvoje. Ji ima nagan visus maištinkus labai greitai ir be didelių ceremonijų.

Vakarai neapsiėjo nepadrūmstę tarptautinių santykių. Jie, Airijos ir Malajos pagalba, pravarė rezoliuciją 45 balsais prieš 9 (26 susilaikius), kurioje sakoma, kad Tibeto žmonės turi turėti teisę pasirinkti tokį gyvenimo būdą, koks jiems geriausiai patinka.

Tiesa, tai gana švelnus išstojimas, bet vistiek priekabiavimas, nors Indija ir kitos šalys pakartotinai nurodė, kad Tibeto klausimas yra vidujinis Kinijos reikalas.

Yra daug vietų pasaulyje, kurių žmonės kovoja už tai, kad būtų duota jiems gyventi taip, kaip jie nori, bet JT nepadedą. Pačioje Alžirijoje eina sukilimas už tai, bet Francija sako, kad tai jos vidujinis reikalas.

Francijoje auga dešiniųjų opozicija prezidento De Gaulle planui dėl Alžirijos. Vienas parlamento atstovas grumojosi to plano šalininkams kerštu. Ant vieno gyvenybės buvo pasikėsimas.

Vyriausybė, iš savo pusės, davė išpėjimą, padarydama kratas centruose tų organizacijų, kurios griežtai stoja prieš De Gaulle planą. Ką per tas kratas policija patyrė, nepranešama.

Numatoma, kad gali būti ir susikirtimų, jeigu bus einama prie to plano įgyvendinimo.

Jungtinės Valstijos ir Tarybų Sąjunga paruošė rezoliucijas nusiginklavimo klausimu. Jos dabar esančios derinamos ir tikimasi, kad trumpoj ateityj jos bus sujungtos ir pateiktas vienas planas dėl Jungtinių Tautų apsvarstymo.

Abi šalys žymiai suartėjusios nusiginklavimo klausimu.

N. Chruščiovas atsiumęs Eisenhowerui ilgą laišką, kuriame esą aiškinama, kad Tarybų Sąjunga negali būti laikoma atsakominga už kitų šalių veiksmus.

Tame pačiame laiške jis aiškina Eisenhowerui, kodėl Tarybų Sąjunga pripažįsta Kinijos teises į Formosą.

Britanijos Darbo Partija, pralaimėjusi parlamento rinkimuose, gali susiskaldyti, jeigu nesuras vidurio, kuris būtų priimtinas visiems.

Dešinieji norj pasukti partiją dešiniau, išbraukiant iš programos nacionalizacijos klausimą. Kairieji norj daugiau "socializmo". Jeigu veikla eis tokia kryptimi, galimas daiktas, kad partijoj įvyks nemažas pasidalinimas.

Jungtinių Valstijų raketų leidėjai susibarė. Jie vieni kitus kaltina už tai, kad atsiliko nuo Tarybų Sąjungos.

Prezidentas Eisenhoweras atėmė raketų darbus iš armijos ir pavedė civilinei organizacijai, neseniai sudarytai, kuri užvardinta: National Aeronautics and Space Administration.

Tarybų Sąjungos fermeriai reikalauja, kad rašytojai mažiau rašytų apie jų darbą. Girdi, jie geriau žino apie tai, kaip melžti karves ir kita.

Tokį reikalavimą priėmė skaitytojų konferencija Ivanovo apylinkėj, kur dalyvavo atstovai nuo 19,000 kolūkiečių.

Jie pageidauja, kad rašytojai rašytų daugiau apie žmones.

Rašytojams buvo pastebėta, kaip jiems patiktų, jeigu kas rašytų apie jų darbą, kiek puslapių jie parašo per dieną ir t. t.

Pastabos

Buvęs Kanados užsienio reikalų ministras, o dabar liberalų lyderis, Lester B. Pearson, kalbėdamas Toronte pareiškė, kad atominės bombos turi būti sunaikintos, jeigu norima užtikrinti taiką.

Atominės bombos dabar sulaikančios nuo karo abi puses, bet istorija įrodžius, ginklai būna panaudojami, jeigu jie yra.

Norint taiką užtikrinti, reikia žiūrėti, kad karo priemonių nebūtų. Labai teisingai pasakyta.

Bet tai nėra jo paties idėja.

Taikos judėjimas kartojo tą per daugelį metų.

Liberalų lyderis tada nei girdėti nenorėjo.

Faktiniai, taikos judėjimą jis laikė "Maskvos" įrankiais.

Išeitų, kad ir jis tapo Maskvos įrankiu?

N. Chruščiovo vizitas Jungtinėse Valstijose tikrai padarė daug žalos karo kursytojams ir "vaduotojams".

Didlapuose dabar jie neriasi iš kailio bandydami "išaiškinti", jog negalima tikėti Chruščiovo kalbomis.

Mat jie savo akimis matė ir ant savo kailio patyrę komunizmą ir geriau žina, negu vietiniai.

Tiktai jiems labai nesiseka.

Vis daugiau ir daugiau žmonių pradeda įsitikinti, kad karai neišriša nei tarp tautinių problemų, nei socialinių prieštaravimų.

Priešingai, jie sudaro daugiau visokių problemų.

Štai jau dvidešimt metų, kaip prasidėjo antrasis pasaulinis karas, o jo iškeltos problemos dar tebekamuoja pasaulį.

Generolas De Gaulle irgi priėjo išvados, kad ginklų negalės išspręsti Alžirijos problemos.

Britai taip pat priėjo tos pat išvados Kipro saloje.

Daug kur buržuazija bandė spręsti socialius klausimus kalėjimais ir ginklais, bet nieko neišėjo.

Kiekvienas klausimas išsprendžiamas teigiamai tik tai tada, kada jis gerai suprantamas ir realistinai sprendžiamas.

J. Y.

Leslie Nielsen ir Ann Wedgeworth, kurie vaidino vadovaujančias roles Arthuro Millerio veikalė apie Salem, Mass., raganų gaudymą 1692 metais. Veikalas užsivadina "The Crucible". Veikalas ant Kanados TV buvo suvaidintas antradienį, spalio 27.

Ką Kiti Rašo

KĄ KITI RASO

"Sutrepnijo" Rankas

"Naujienu" redaktorius buria ant pirštų ir niekaip negali išburti — gerai ar negerai pasielgė kun. Prunskis "nusizemindamas" Chruščioviui?

Gerai, sako, nes kalbėtis su Chruščioviu jį vertė "aplinkybės". Pagaliaus kas čia tokio, tvirtina Pijūšas, juk "su Chruščioviu sveikinasi ir Jungtinių Amerikos Valstijų prezidentas".

Negerai, sako, kad besekiodamas Chruščiovią, kol atkreipė premjero atydą užkalbindamas rusiškai, Prunskis laikęs rankoje iškėlęs kopiją Maskvos "Pravdos!"

Čia tai jau sutinku su Gri-gaičiu šimtu procentų! Kaip kun. Prunskis galės tąja pačia ranka čiupinėti sakramentus, kuriąja dasilytėjo komunistinį laikraštį, ir dar rusiškom litarom!

— L. Jonikas

Ką Jiedu Kalbėjosi

Nėra kitos aspiracijos, kuri būtų man taip svarbi, kaip ši: Kad Vakarų ir Rytų kraštai rastų patikimus, pats savaime užtikrinančius, metodus sumažinti dideles eikvojimo išlaidas ginklams, kad tuo būdu daugelis sutaupytų būtų galima naudoti tiksliam ir efektyviam pasaulio padėties pagerinimui", sakė prezidentas Eisenhoweris, savo kalboj, kelios dienos atgal.

Atrodo, prezidentas nori baigti savo tarnybą taikos užtikrinimu, kas padarytų jį dideliu žmogum, padėtų jį tarpe nedaugelio pasižymėjusių JAV prezidentų.

Washingtonė kalba, jog pirmame susitikime su premjeru Chruščioviu, prez. Eisenhoweris ramiai ir šaltai

kalbėjo, jog jam beliko tik 15 mėnesių prezidentavimo ir labai trumpas laikas daug ką padaryti, bet jis norėtų kooperuoti su Chruščioviu taikos užtikrinimui.

Jis sakė, Chruščiovas yra geresnėje pozicijoje, nes jis ilgiau vadovaus galingai Tarybų Sąjungai, jis taipgi turi didelės įtakos liaudies šalių valdžiose. Taikos išlaikymas dėlto nuo jo daugiausia priklausys.

Chruščiovas atsakęs, jei prezidentas nori tuomi pasakyti, kad TSRS turi duoti koncesijų, bus galima susikalbėti, jei ir JAV taip darys. Chruščiovas taipgi pastebėjo, kad viceprezidento Niksono kalbos, sugrįžus iš TSRS, neveda prie taikos, bet priešingai. Prezidentas sakė nesutikęs su tomis kalbomis.

Antrame pokalbyje, kurį pats Eisenhoweris skubiai paruošęs, viskas ėjo gerai ir prieita prie susikalbėjimo daugeliu svarbių klausimų. Prezidentas dėlto pareiškęs, kad Berlyno padėtis yra ne normali, reikalinga pakeitimo.

Jei nebūtų stiprių jėgų, kurios trukdo susikalbėjimui su TSRS ir taikos užtikrinimui, atrodo, JAV ir TSRS vyriausybės susitartų.

Vien taikos užtikrinimas gali padaryti Eisenhowerį nusipelnusiu prezidentu, taipgi duoti galimybę republikonams laimėti.

— Vilnis

Nemato tik atžagareiviai

"Naujienos" nr. 244 apžvalgininkas aimanuoja, "kad amerikiečiai gvildendami sovietinį komunizmą, dažniausiai naudojami antros trečios rūšies šaltiniais. Beveik visi jie priima be kritikos Chruščiovo teigimus,

kad sovietinė sistema esanti sukurta pagal Markso ir Engelson teoriją".

Gi tuo tarpu "Naujienu" apžvalgininkas naudodamasis "pirmos rūšies šaltiniais" sako, kad sovietinis komunizmas panašus į praeities kapitalizmą, ir neturįs jokio panašumo Markso mokslui.

Man atrodo, kad taip smailai save nusismailinti tegali tik "Naujienu" apžvalgininkas. Kito tokio neteko girdėti niekur.

— J. S. Jokubka

"Three cheers!"

"Keleivio" redaktorius nepatenkintas Dr. Margerio raštu, tilpusiu "Vilnyje". Girdi, Dr. Margeris pasakė ką lankydamasis Lietuvoje girdėjo iš 90%, o nepasakė ką šnekėjo likusieji 10%.

Na, gal ir apie juos prisimins Dr. Margeris savo knygoje. O kol kas, "K." redaktorių bandysiu pats patenkinti. Ne asmeniškai, bet pacytuodamas Linkuvos klebono Drumžlio žodžius, kuriuos tarė liepos 9 d., 1941 m.:

"Jie (t.y. tie 90%) yra komunistų išperos, komjaunuliai, dėlto mes negalime jų pasigailėti... Jie turi mirti!"

Ir mirė! Desėtkais tūkstančių mirė. Kada duobėn įmesti dar šilti lavonai dviejų jaunuolių Pribušauskų, klebonas "suramino" motiną Antaniną Pribušauskienę:

"Žinau, komunistėliai buvo. Apie juos man pasakojo ponas Liepa. Ką gi, gavo ką nusipelnė..."

Ar Dr. Margeris kalbėjosi su panašiais kraujageriais, ar ne, nežinau. Jei ir būtų tekę susitikti, jie šiandien šneka skirtingai, nuo to, ką pacitavau viršuje...

Nejaugi "K." redaktorius norėtų ir dabar girdėti Lietuvoje šaukiant "Three cheers for Hitler!?"

— L. Jonikas

Dar Apie Rinkimus Didžiojoje Britanijoje

Didžiojoje Britanijoje arba Jungtinėje Karalystėje, kaip angliškai spauda dabar rašo, rinkimus laimėjo konservatai. Kadangi jie turi dabar 100 atstovų daugiau, negu darbiečiai ir liberalai, tai nemažas konservatų laimėjimas, lyginant su tuo, kad praėjusiam parlamente jie turėjo per pus mažesnę daugumą. Bet kada įsižiūri į balsų skaičių, tai tas laimėjimas nėra toks didelis.

Konservatai šiuose rinkimuose gavo 13,750,000 balsų arba 414,000 daugiau, negu 1955 metų rinkimuose. Tai, šie 414,000 davė konservatams 22 vietas.

Darbiečiai gavo 12,216,166 balsus. Tai 188,834 balsais mažiau, negu 1955 metais.

ŠYPSENAS

Jis geriau žino

Septyniolikos metų mergaitė kreipėsi pas savo senuką patarimo vedybų reikalui.

"Pasakyk, grandpa, kokį vyrą aš turėčiau vesti?" klausia ji.

"Priimk mano patarimą", atsakė grandpa, "palik vyrus ramybėje, o surask sau pavienį vaikina".

Dabar aišku

Jurgis aiškina kaimynui Petru, kaip reikia auklėti vaikus.

"Kuomet aš susibaru su žmona, visuomet vaikus išsiunčiu laukan", sako jis.

"O, dabar aš suprantu, kodėl tavo vaikai vis lauke", atsako Petras.

Ji tikra

Mergaitė atnešė atgal į biblioteką knygą ir sako, kad jos motina sakius, jog ši knyga jaunoms mergaitėms skaityti netinka.

"Ar tu tikra, kad tavo motina neklysta?" klausia bibliotekos vedėja, imdama knygą.

"Tikra", atsako mergaitė, "Aš perskaičiau ją ir įsitikinau, kad mama neklysta".

Jie neteko 22 vietų.

Kada darbiečiai buvo išrinkti į valdžią, 1951 metais, jie tuomet gavo 13,948,000 balsų. Tai buvo 1,731,834 balsais daugiau, negu šiuose rinkimuose.

Liberalai šiomet gavo 1,640,000 balsų arba daugiau negu dvigubai, negu kad jie gavo 1955 metais, tačiau išrinko tik 6, ką ir tuomet išrinko su puse balsų.

Tokiai rinkimų sistema esant, kokia dabar veikia Britanijoje, nereikia didelio pasikeitimo balsuotojų tarpe, kad pakeitus partijų padėtį. Kur rinkiminė sistema yra proporcionali, tenai atstovų skaičius būna proporcionalus balsuotojų skaičiui už esamas partijas.

Darbiečiai šiomet, kaip matome, nepralaimėjo didelių masių, bet dėl esamos rinkiminės santvarkos jie nustojo nemažo skaičiaus vietų.

San Antonio mieste, Teksaso valstijoje, leitenanto Ch. G. Hannan žmona buvo pagimdžiusi penkias mergaites, bet visos viena po kitos mirė.

Tai buvo pirmas toks atsitikimas Jungtinėje Valstijoje.

Kanados Dionnų mergaitės, kaip žinia, išaugo visos. Viena, tačiau, pora metų atgal mirė. Kitos laikosi gerai.

N. Chruščiovas Apie Savo Vizitą Amerikoje

(Tąsa)

Kompanija "Internešni Marvester" padovanojo kinofilimą apie kukurūzų auginimo mechanizavimą, prezidentas Eisenhoweris iš savo asmeninės fermos padovanojo veislinę telyčią, admiralas Strausas — buliuką ir telyčią, fermeris Kulidžas — veislinį kulių. Buvo įteikta ir daug kitų dovanų, už kurias mes nuoširdžiai dėkingi. (Plojimai).

Noriu pažymėti, kad Amerikos spauda, radijas ir televizija plačiai ir daugiausia teisingai, objektyviai nušvietė mūsų viešėjimą Jungtinėje Valstijose. Žinoma, buvo nedraugiškų atskirų žurnalistų išpuolių, bet ne jie davė toną Amerikos spaudai.

Keliaujančius po JAV mane ir mano draugus lydėjo asmeninis Prezidento atstovas ponas Lodžas, Valstybės departamento protokolų skyriaus viršininkas ponas Bjukenenas, JAV ambasadorius Tarybų Sąjungoje ponas Tompsonas su žmonomis ir kiti oficialūs asmenys. Turiu padėkoti jiems ir ypač ponui Lodžui. Jis darė viską, kad būtų sudarytos mūsų kelionei reikalingos sąlygos, siekė supažindinti mus su didžiosios Jungtinių Amerikos Valstijų liaudies gyvenimu. (Plojimai).

Juokais aš pasakojau ponui Lodžui: Jeigu likimas nublokštų į negyvenamą salą mane, darbininkų klasės, Tarybų Sąjungos Komunistų partijos atstovą, ir jį, kapitalistinio pasaulio atstovą, tai mes, matyti, surastume bendrą kalbą ir užtikrintume šioje saloje taikų sambūvį. (Pagyvėjimas salėje. Ilgai trunką plojimai). Tai kodėl valstybės, turinčios skirtingą socialinę santvarką, negali sugyventi? Mūsų valstybės taip pat yra tartum saloje: juk turint šiuolaikines susisiekimo priemones, kurios suartino žemynus, mūsų žemė iš tikrųjų atrodo nedidelė sala, ir mes tai turime suprasti. Supratęs, kad sambūvis būtinas, reikia vykdyti taikią politiką, gyventi draugiškai, nežvanginti ginklais, o juos sunaikinti. (Plojimai).

Draugai! Rugsėjo 25 d. mes vėl susitikome su JAV Prezidentu Baltuosiuose rūmuose ir drauge su juo išskridome malūnsparnių į jo užmiesčio rezidenciją, kuri vadinasi Kemp Devidas. Mes buvome ten rugsėjo 25, 26 ir 27 d. Mes atvirai, draugiškai kalbėjome, išdėstėme savo vyriausybės pozicijas dėl svarbiausių tarptautinių problemų ir Tarybų Sąjun-

gos - Amerikos santykių gerinimo klausimais. Šiuose susitikimuose ir pasikalbėjimuose dalyvavo ir nuveikė naudingą darbą JAV valstybės sekretorius p. Herteris ir TSRS užsienio reikalų ministras drg. Gromyko bei kiti mane lydėję draugai.

Svarbiausias mūsų pasikeitimo nuomonėmis su JAV tas bendrajame komunikate, Prezidentu rezultatas išreiškė kuris šiandien paskelbtas spaudoje. Galima neabejoti, kad šį dokumentą patenkintai sutiks visi tie, kurie suinteresuoti stiprinti taik. (Ilgai trunką plojimai).

Tačiau reikia atsižvelgti į tai, kad mes, suprantama, negalėjome iš karto pašalinti dvišes su Prezidentu viso, ką sukaupe "šaltasis karas" per daugelį metų. Šiam lauzui pašalinti, ir ne tik pašalinti, bet ir jam permalti, reikia laiko. Dar pernelyg švieži kai kurie mus skiria reiškiniai. Kitą kartą kai kuriems veikėjams sunku atsiplėšti nuo senų pozicijų, nuo senų pažiūrų, nuo senų formuluočių.

Bet aš visai atvirai pasakyčiau jums, brangūs draugai, kad, pasikalbėjęs ir apsvairstęs konkrečius klausimus su JAV Prezidentu, susidariau įspūdį, kad jis nuoširdžiai nori likviduoti "šaltojo karo" padėtį, sudaryti normalius santykius tarp mūsų šalių, padėti gerinti visų šalių santykius. (Audingi plojimai). Taika dabar nedalijama, ji negali būti užtikrinta tik dvių ar trijų šalių pastangomis. Todėl reikia kovoti už taiką taip, kad šioje kovoje dalyvautų visos tautos, visos valstybės.

Mes keitėmės su JAV Prezidentu nuomonėmis nusiginklavimo klausimais. Jis pareiškė, kad Jungtinių Valstijų vyriausybė nagrinėja mūsų pasiūlymą ir kad JAV taip pat, kaip ir mes, nori visiško, kontroliuojamo nusiginklavimo.

Atrodytų, mums dabar nėra priežasčių delsti išspręsti šį klausimą. Tačiau, antrą vertus, nusiginklavimo klausimas yra toks rimtas, kad negalima reikalauti iš savo partnerių spręsti jį greitai, bematant. Šį klausimą, žinoma, reikia išnagrinėti, kad rastume tokį sprendimą, kuris tikrai sudarytų pasitikėjimą ir užtikrintų nusiginklavimą bei taikų sambūvį tarp valstybių.

Todėl dabar neskubėkime daryti pareiškimų, pakentėjime, duokime valstybių veikėjams laiko išstudijuoti mūsų pasiūlymus. Bet mes vel-tui negaisime laiko, o įrodi-

nėsime, jog būtina visiškai ir visuotinai nusiginkluoti. Savo pasiūlymus mes laikome pagrindu susitarimui. Mes pasirengę apsvairstyti visokias pataisas mūsų dokumentui, mūsų pasiūlymams. Mes pasirengę apsvairstyti ir kitus pasiūlymus, jeigu jie bus pateikti ir jeigu jais bus siekiama tų pačių tikslų, kurių siekiame mes.

Su Prezidentu mes pasikeitėme nuomonėmis ir Vokietijos klausimu, taikos sutarties sudarymo klausimu. Mes stengėmės įrodyti, — ir aš manau, kad mums tai pavyko, — jog Vakaruose neteisingai buvo aiškinami mūsų pasiūlymai sudaryti taikos sutartį.

Kai kas stengėsi per daug karščiuotis, pareiškė, jog tai esąs ultimatumas ir kita. Žmonės, kurie veikė tokiu būdu, aiškiai vadovavosi siekimu pratęsti "šaltojo karo" būklę. Jie net ėmė teigti, kad mūsų pasiūlymai sudaryti taikos sutartį su Vokietija esą vos ne karo paskelbimas. Ir reikia gi taip nustumti, kad būtų galima taip iškreipti taikingą Tarybų Sąjungos poziciją.

Mes taip pat pasikeitėme nuomonėmis apie vyriausybės vadovų susitikimą. Tiek prezidentas Eisenhoweris, tiek ir aš išdėstėme mūsų vyriausybės pozicijas ir sutarėme, kad toks susitikimas reikalingas ir naudingas.

Su JAV Prezidentu mes pasikeitėme nuomonėmis dėl jo atsakomojo vizito į Tarybų Sąjungą laiko. Iš pradžių Prezidentas buvo ketinęs atvykti į Tarybų Sąjungą šių metų spalio mėnesio pabaigoje. Tačiau jis mane paklausė, koks metų laikas palankiausias kelionėms mūsų šalyje. Aš susimąsčiau. Mes, maskviečiai, mylime Maskvą visais metų laikais. Bet mums, kaip ir visiems žmonėms, maloniausias laikotarpis yra pavasaris, kuris įkūnija džiaugsmą, audringą žydintį gyvybės pabudimą. Todėl aš pasakiau, jog, mano nuomone, geriausia būtų atvykti gegužės mėnesio pabaigoje arba birželio mėnesio pradžioje. Būtų gerai, jeigu Prezidentas atvažiuotų su žmona, sūnumi ir jo žmona, anūkais. Mes džiaugtumės matydami ir Prezidento brolių, kuris kartu su ponu Niksonu buvo atvykęs į mūsų šalį.

Prezidentas buvo malonus, pakviesdamas mane į savo fermą. Jis man parodė savo kukurūzų pasėlius — juk aš negalėjau, būdamas pas Prezidentą, neapžiūrėti jo kukurūzų (Pagyvėjimas salėje). Eisenhowerio fermoje apžiūrėjau veršelius, buliukus. Puikūs gyvuliai. Tiesa, turiu pasakyti, kad ši ferma, kaip Prezidentui, nedi-

dėlė, atsižvelgus į šios didžiulės ir turtingos valstybės mastą. Tai neturtinga ferma ir žemė ten nekokia. Bet Prezidentas pasakė, jog jis nori padirbėti, kad pagerintų žemę ir tuo pačiu paliktų apie save gerą atminimą.

Fermoje aš susipažinau su Prezidento anūkais ir surengiau su jais pasitarimą. (Juokas salėje). Paklausu, ar jie nori važiuoti į Rusiją. Anūka vienu balsu nuo mažo iki didelio pareiškė norį vykti į Rusiją, norį važiuoti į Maskvą. Vyresnysis anūkas turi 11 metų, jaunesnysis anūkas yra 3-4 metų. Aš užsitikrinau jų paramą. Juokais aš pasakiau Prezidentui, kad dėl atsakomojo vizito man lengviau susitarti su jo anūkais, negu su juo pačiu. (Juokas salėje, plojimai), nes anūka gyvena gerose aplinkose, o jis, matyti, susiduria su kažkokiomis kliūtimis, kurios neleidžia realizuoti jo noro tokia dvasia ir tokiu metu, kada jis norėtų. (Plojimai).

Noriu jums pasakyti, brangūs draugai, jog aš neabejoju, kad Prezidentas pasirengęs parodyti savo valią ir stengtis, kad mūsų šalys susitartų, kad būtų nustatyti draugiški mūsų tautų santykiai ir išspręsti pribrendę klausimai taikos stiprinimo interesais. (Plojimai).

Kartu man susidarė įspūdis, kad Amerikoje yra jėgų, kurios veikia nevienoda kryptimi su Prezidentu. Šios jėgos ragina toliau tęsti "šaltąjį karą" ir ginklavimosi varžybas. Ar tai didelės jėgos, ar mažos, įtakingos ar neįtakingos, ar gali nugalėti tas jėgas, kurios remia Prezidentą, — o jį remia absoliuti amerikiečių tautos dauguma, — aš neskubėčiau galutinai atsakyti į šiuos klausimus.

Laikas — geras patarėjas, kaip sako rusai: "Rytas už vakarą protingesnis". Tai išmintingai pasakyta. Palaukime ryto, juo labiau, kad mes atskridome dienos pabaigoje ir aš kalbu jau vakare. Ir, gal būt, prais ne vienas rytas, kol mes tai gerai išsiaiškinsime. Tačiau mes nesėdėsime rankas sudėję ir nelauksime aušros, nelauksime, kur kryps tarptautinių santykių rodyklė. Bet ir savo ruožtu darysime viską, kad barometro rodyklė kryptų ne į audrą ir net ne į nepastovų orą, o rodytų giedrą. (Ilgai trunką plojimai).

Esu įsitikinęs, draugai, kad dabartinėmis sąlygomis, kai taikos jėgos neišpasakytai išaugo, kai socialistinė stovykla turi apie milijardą žmonių ir didžiules gamybinės galimybes, kai Tarybų Sąjunga pasiekė didį pramonės ir žemės ūkio, mokslo, technikos ir kultūros suklestėjimą — galime daug nu-

veikti taikos labui.

Savo veiksmuose mes remiamės protu, tiesa, visos liaudės parama. Be to, mes remiamės savo galingu potencialu. Ir težino tie, kurie nori palikti "šaltojo karo" padėtį, kad anksčiau ar vėliau paverstų jį karštu, — tegu jie žino, kad mūsų laikais pradėti karą gali tik beprotis, kuris pats ir žus jo liepsnoje. (Plojimai).

Tautos turi užvilkti tiems bepročiams tramdomuosius marškinius. Mes tikime, kad valstybinė išmintis, žmogaus protas nugalės. (Plojimai). Kalbant puikiaisiais Puškino žodžiais: "Tegyvuoja protas, tedingsta tamsa!" (Ilgai trunką plojimai).

Brangūs draugai maksviečiai! Mes be galo laimingi grįžę į Tėvynę, matydami mielus mums tarybinių žmonių veidus. (Plojimai).

Tegyvuoj addžioji tarybinė liaudis, sėkmingai statanti komunizmą šlovingosios Lenino partijos vadovaujama! (Ilgai trunką plojimai).

Tegyvuoja Tarybų Sąjungos - Amerikos draugystė! (Ilgai trunką plojimai).

Tegyvuoja visų pasaulio tautų draugystė! (Audingi, ilgai trunką plojimai. Visi atsistoja).

Tikėsit, Ar ne, Bet Taip Yra

Indijoje, kurios valdžią sudaro Nehru vadovaujami "socialistai", randasi 600 kunigaikščių. Apie vieną paduosiu čia keletą faktų.

Juomi yra Hyderabad kunigaikštis Nizam. Tai jau 73 metų amžiaus senis. Jam priklauso 83,000 ketvirtainių mylių žemės. Vyriausybė tą žemę nuomoja ir moka jam po \$500,000 į metus. Apart žemės, jis turi \$500,000,000 vertės aukso, deimantų, perlų ir kitokio turto.

Jis turi keturias legalias pačias. Taipgi turi 42 suguloves, kurios jam buvusios padovanotos per jo gimtadienius. Su jomis jis sugyveno 110 vaikų. Jų pavaižinėjimui laikoma 22 dideli automobiliai. Visas jų išlaikymas kainuoja \$100,000 mėnesiui.

Jam paskelbus, kad taupumo dėlei jis mažins nekurias išlaidas, visos sugulovės ir jų vaikai susiorganizavo į uniją ir sako streikuos.

Montrealietis

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
Suite 403 455 Spadina
Ofiso tel. WA. 2-6111
Res. — CL. 1-0651
Toronto

Žemės ūkis Lietuvoj

Dr. Algirdas Margeris

Pereinant iš kapitalistinės visuomeninės - valstybinės santvarką, šiaip ar taip, labiausiai buvo sukrėstas žemės ūkis. Pramonės ūkis, palyginti su žemės, buvo labai menkas, ir jo pakitimas daugiausia buvo tas, kad jis perėjo iš saujelės savininkų rankų į visuomeninės - valstybės rankas. Tačiau žemės ūkyje savininkų buvo šimtai tūkstančių, nors tamė skaičiuje labai daug gritelninkų, kurie nuosavos žemės turėjo taip mažai, kad jos menkame sklype vos beįsisteko skurdį lūšnelę su mažu darželiu. Pastarieji greitai ir noriai prisiderino ir priprato prie visuomeninio - valstybinio ūkio formos ir turinio, ir šiaudien jie jaučiasi socialistinės santvarkos žemės ūkyje kaip namie. Tačiau iš buvusių pačių turtinųjų, kuriems laukus apardavo, apsėdavo, nuvalydavo, iškuoldavo ir gausias gėrybes į erdvius arodus supildavo bernai ir mergos, arba samdiniai, nemaža randa si nepasitenkinančių, aimanuojančių. Ir reiškė jie savo nepasitenkinimą man, reiškia ir visiems, kurie tik klauso jų dejonų ir skaudaus pasigėdimo lengvo, nedarbingo, bet ištaigingo gyvenimo, nes juk labai retas kuris iš jų temokėjo žagrę valdyti ir nors vieną tiesią vagą išvaryti. Puikiai atsimenu, kai aš, 14 m. vaikas, ardavau ir, versdamas vagą po vagos, suardavau gražias lysves su labai tiesiais tarp-lysviais. Bet mano tėvo ūkelis buvo mažas, o jų didelis, ir jų laukus apardavo samdiniai, o jie tik vaikštinėdavo apie trobas bei laukus, gi turgaus dienomis važinėdavo į Vilkaviškį, kur prie stiklelio, dešros ir pyrago smagiai praleisdavo dienas.

Bet tai tik senosios kartos, tik senojo gyvenimo liekanos, nieku būdu nepajėgiančios nei suprasti, nei drauge su nauju, su pažangiu gyvenimu eiti. Tačiau naujoji karta, net ir tie, kurių gyslose dar tebevaikščioja turtinųjų kraujas, eina ranka rankon, koja kojon, širdis širdin, mintis mintin su nauja, jauna santvarka, su nauju, jaunu dinamišku gyvenimu.

Bendrai imant žemės ūkį, tai jo ekonomika nuolatai kyla ir tarpsta. Kitaip, rodos, ir negali būti, nes žemdirbystės kultūra nepaliaujamai gerinama, tobulinama.

Zinoma, yra ir trūkumų, ir sunkumų. Nes juk vokiečiai pagrobė 620 tūkstančių galvijų, 220 tūkstančių arklių, 770 tūkstančių kiaulių, 270 tūkstančių avių ir ožkų,

760 tūkstančių tonų grūdų, 485 tūkstančius kitų žemės produktų. O kiek buvo sudėgintų ir nuniokotų išties kaimų, kiek sunaikintų mašinų. Pagaliau net žemės ūkio akademijos rūmai buvo susprogdinti. Bendrai apskaičiuojama, kad žemės ūkiui buvo padaryta nuostolių už 17 milijardų rublių. Tai pasibaisėtina suma mažam kraštui!

Bet šiaudien žemės ūkis jau stovi ant tvirtų kojų, nes jame dirba apie 25 tūkstančiai traktorių, per 2 tūkstančius kombainų ir tūkstančiai kitų mašinų, kaip antai: bulviakasių, traktorinių šienapūvių, sudėtingų kuliųjų, grūdų džiovyklų, apie 10 tūkstančių sunkvežimių. O jau statyba tai kuo didžiausia. Statomi gyvenamieji namai, kultūros namai, ūkiniai pastatai (kārvidės, kiaulidės) elektrinės, mokyklos ir t.t. Didėja gyvulininkystės, pieno produkcija, derliaus vaisių gausa, mėsos gamyba.

Didėja ir kolūkių pajamos, o kartu ir kolūkiečių gerovė. Tai aiškiai parodo nuolatai augantį kolūkiečių perkamoji galia. Tik per keletą pastarųjų metų net keletą kartų ji pakilo. Štai radijo aparatų 4 kartus, o dviračių ir motociklų net 6 kartus. Tą patį reikia pasakyti apie drabužius ir avalynę.

Miela Lietuvos žemelė yra labai dosni tiems, kurie ją iš širdies myli, aria ir apse-

ja. Ir ji duoda jiems duonos ir prie duonos, mėsos ir prie mėsos, pieno ir prie pieno — visko apšiai, visko gausiai. Bet kartu ji ir nori, kad į ją būtų žiūrima mokslo akimis, kad ji būtų jaučiama tikra tautine širdimi.

Ir kaip tik taip šiaudien yra daroma.

Nes socialistinė jos valdžia yra sukūrusi plačius žemės ūkio mokslo įstaigų tinklus. Veikia Hidrotechnikos ir melioracijos institutai, veikia žemdirbystės, Gyvulininkystės ir Veterinarijos institutai, veikia žemės ūkio mechanizavimo ir elektrifikavimo, taipgi Miškų ūkio mokslinio tyrimo institutai, veikia net 36 žemės ūkio technikumai, o Kaune veikia žemės ūkio ir Veterinarijos akademijos, kurios tik vien 1958 m. išleido 586 specialistus. Žemės ūkio technikumai gi išleido 1,670 vidurinio išsilavinimo specialistų ir 800 agronomų bei zootechnikų.

Taip auga, plečiasi ir klesti brangios mūsų tėvynės žemės ūkis. Taip auga ir gerėja jos sūnų ir dukterų gerovė ir laimė.

Nes socialistinė - nacionalinė Lietuvos santvarka sukūrė naują artoją, kuris jaučia mielos savo tėvynės dirvą tikra liaudies širdimi, tikra liaudies siela, tikra liaudies viltimi žengti, žengti ir žengti pirmyn. Ir su kiekviena išvaryta vaga, su kiekvienu pasėtu grūdų, su kiekvienu primokusia varpa, su kiekvienu dirvos gėrybių arodu jis kelia liaudies gerovę, jis turtina visą Lietuvą. Ir metai iš metų jis išsiipošia tau- (Pabaiga ant 11 pusl.)

Nuo lapkričio 1 d. iki gruodžio 31 d. vedamas

Liaudies Balso Vajus

Gavimui Bent 100 Naujų Skaitytojų

Atnaujinimui Visų Esamų Prenumeratų

Sukėlimui \$4,000 Aukų Savaitraščio Paramai

Vajui uždaviniai dideli. Juos nusako dabartinė Liaudies Bals opadėtis ir jų išpildymas yra būtinas reikalas dėl savaitraščio išlaikymo.

Kad vajas eity planingiau, tai K.L.L.D. Rajonams siūlomos kvotos:

Pirmam rajonui, su Montrealu priešakyje, gauti 20 naujų prenumeratų, atnaujinti visas esamas ir sukelti \$850 aukų.

Antram rajonui, su Torontu priešakyje, gauti 35 naujas prenumeratas, atnaujinti visas esamas ir sukelti \$1,800 aukų.

Trečiam rajonui, su Winnipegu priešakyje, gauti 10 naujų prenumeratų, atnaujinti visas esamas ir sukelti \$450 aukų.

Ketvirtam rajonui, su Vancouveriu priešakyje, gauti 10 naujų prenumeratų, atnaujinti visas esamas ir sukelti \$300 aukų.

Likusią dalį užsimotos bendros kvotos, dedame viltis, kad padės išpildyti nuoširdieji Liaudies Balso draugai ir draugės gyvenantieji Jungtinėse Valstijose, Škotijoje, Anglijoje, Brazilijoje ir kitur.

Pavyzdgingiausiai išpildžiusio savo kvotą rajono vardas bus atžymėtas ant Istorinės Liaudies Balso Trofėjos, kuri nuo praeito vajaus randasi pavyzdgingiausiai pasirodžiusio vajuje trečio rajono globoje.

Vajininkų ar jų grupių lenktynės bus rekorduojamos punktais, sekančiai: už naują metinę prenumeratą 6 punktai, už atnaujintą 2 punktai ir už kiekvieną dolerį surinktų aukų po 1 punktą.

Pirmiesiems penkiems vajininkams ar jų grupėms skiriama dovanos: pirma — \$25; antra — \$20; trečia — \$15; ketvirta — \$10; penkta — \$5.

Laikė šio vajaus gauti nauji LB skaitytojai gaus dovanų knygomis. Nauji skaitytojai gauti Kanadoje, Jungtinėse Valstijose gaus po knygą išleistą pokariniiais laikais Tarybų Lietuvoje, o nauji skaitytojai Tarybų Lietuvoje gaus po knygą išleistą Kanadoje ar Jungtinėse Valstijose. Minėtas dovanas naujiems skaitytojams įteiks vajininkai arba tiesiog skaitytojams pasiųs LB administracija.

Gautus vajaus darbo rezultatus prašome tuojau prisiųsti. Ir spalio mėnesį gauti vajaus veiklos rezultatai bus kredituojami vajaus sąskaiton, o vajininkams už tą bus skiriamą punktai.

Pirmename, kad kaip naujos taip ir atnaujintos prenumeratos kaina Kanadoje, Škotijoje ir Anglijoje po \$4.00 metams. Jungtinėse Amerikos Valstijose, Tarybų Lietuvoje ir visur kitur po \$4.50 metams. Pusmetinė prenumerata — pusė metinės kainos.

Visus Liaudies Balso vajininkus, rėmėjus, pažangias organizacijas ir visus skaitytojus labai prašome kuo ryžtingiau pasidaruoti ir kiek galint gausiau paremti savaitraštį.

Liaudies Balso Administracija

160 Claremont St.

Toronto 3, Ont., Canada

KAS ČIA KALBA?

Nugį, baisiai įdomios knygos, kurias pradėjęs skaityti, skaitysi neatsikvėpdamas iki galo... kurios parduodamos visai žmoniška kaina... kurios eina ir į Lietuvą ir ta pačia kaina — tik 5 doleriai už visas 4 knygas! (Kurie siųsite į Lietuvą, atsiųskite mums aiškų adresą).

SAULĖS RŪSTYBĖ (romanas) sako: skaitai mane, nes myli, o nemyli negali, kada mane skaitai. 311 puslapių. Kaina \$3.00.

ČIKAGOS SEŠELIAI — žiaurios tikrovės vaizdų knyga, kurioje tikrojo, nuogojo gyvenimo yra daugiau, negu mariose vandens ir druskos. Ilustruota, 316 psl., kaina \$3.00.

ŠIRDIES RŪMAI (romanas) sako: tik tada vaikščiosi širdies rūmuose ir juos tikrai pažinsi, kada mane skaitysi. 449 psl., kaina \$4.00. Ilustruota.

ŠLIUPTARNIAI (Amerikos lietuvių gyvenimo knyga) sako: tik mane skaitydami matysi lietuvių tautos trečiosios dalies darbus, vargus, kančias, nuopelnus, kultūrą ir tautinį išlikimą. 652 psl., kieti viršeliai, kaina tik \$3.00!

VISOS 4 KNYGOS TIK UŽ \$5.00! Bet kas nori tik 1 ar 2, ar 3 knygas, tai už 1 tik \$2.00, už 2 tik \$3.00, už 3 tik \$4.00.

Persiuntimo kaštus apmokame. Rašykite:

DR. ALG. MARGERIS, 3325 So. Halsted St.
Chicago 8, Ill., USA

Montrealo žinios

Trumpai apie viską

Su pirma diena lapkričio prasideda Liaudies Balso vėjai. Pagal pasiūlytą kvotą, Pirmam rajonui nebūtų sunku atlikti savo pareigas, jei visi skaitytojai imtumės tokios iniciatyvos, kaip imdavomės seniau. Tuomet ekonominiai stovėjome blogiau, bet mūsų idėjos nugalėdavo visus sunkumus. Už tai ir pajėgėm išauginti laikraštį ir organizacijas.

Šiandien važinėjame ne prekiniais traukiniais, o savomis mašinomis (automobiliais), savuose namuose gyvenam ir ekonominių sunkumų neturim. Atrodytų, kad nebūtų sunku ir Liaudies Balsą išlaikyti. Bet atrodo, kad praturtėjimas daugeliui išmūšė idėjas, idealus, kurie taip gražiai puosė mus kiek metų atgal.

Brangūs draugai ir draugės, Liaudies Balso skaitytojai ir rėmėjai: būkit tokie geri, prie pirmos progos susitikite vadininkus atsinaujinkite prenumeratas arba patys pasiūskite. Tas palengvins veikiantiems draugams. Ir nepamirškite paaukoti, nes būtų mums gėda, jei Montrealas kvotos neišpildytų.

Lapkričio 8 dieną, 2 valandą po pietų, Montrealo Sūnų ir Dukterų Draugijos

susirinkime bus nominuojama valdyba. Susirinkimas bus toj svetainėj, kurioj būna visuomet. Visų narių prievolė dalyvauti.

Susirgo Frenkis Šuplevičius. Randasi namuose po gydytojo priežiūra. Linkiu draugui greitai pasveikti.

Laimai Venskaitei ir Janei Skripkaitei už gerą mokymą, po įteikimo joms diplomų ceremonijų, tėveliai suruošė partijas savo namuose, o dalyviai studentėms atminčiai įteikė dovanas.

Skripkaitė įstojo į McGill universitetą, o Venskaite — Marinaple kolegijon.

Linkiu abiem sėkmingai išėiti aukštąjį mokslą.

600 Fray Cadbury Chocolate Co. darbininkų, po dešimties savaitių stareiko, išlaimėjo 14 centų į valandą ir kitų pagerinimų.

Duonos ir pyragaičių kepyklų darbininkai reikalauja pakelti algas 14 centų į valandą, vyram ir moterim vienodo atlyginimo už vienodą darbą.

Kompanija siūlo vyram 4 centus, o moterims 3 centus į valandą.

Montrealo lignoninių slaugėm, kurios priklauso prie Slaugų Asociacijos, pakėlė algas. Gaudavo \$240 į mėnesį, o dabar gaus \$275.

Spalio 15 dieną Lenkijos laivu Batory atplaukė Montrealan lekų choras ir baletos šokėjų grupė, kurie koncertuos Kanadoj ir Jungtinėse Valstijose.

Montreale jie koncertuos lapkričio 24 ir 25 d.

Nedarbui augant, vis dažniau pasirodo vietinėj spaudoj straipsnių, nukreiptų prieš ateivius, kaip kad būdavo 1930 metais.

Spalio 6 dieną Montrealo Star rašė, kad ant Hutchison gatvės, apsigyvenus keletai ateivių šeimų, pasidarė tokia betvarkė, kad nebepakenčiama kanadiečiams gyventi.

Autorius sako, kad valdžia turėtų įsikišti ir sutvarkyti ateivius taip, kad jie nerėkautų gatvėse savo kalba, o namuose negrotų rekordų taip garsiai, kad net šaligatviuose girdisi. Ateivių vaikų kelią baisų triukšmą gat-

vėse. Ir švaros atžvilgiu ateiviai esą labai apsileidę.

McGill universitetan į medicinos fakultetą norėjo įstoti 2,000, bet vietos buvo tik dėl 116.

1958 metais Kvebeko provincijoj džiova mirė 504 asmenys.

Dr. J. N. Trembly nuomone, kiekvieno džiovininko vieta turi būti lignoninėj. Tokiu būdu būtų lengviau sukontroliuoti ligą. Bet nesant užtektinai vietos lignoninėse, džiovininkai serga namuose ir tokiu būdu užkrečia ir kitus.

1958 metais Montreale teismuose buvo 9,000 bylų, iš kurių 1,214 kriminalinio pobūdžio.

Iš 4,000 bankrutavusių biuznių Kanadoje, trečdalis jų buvo Montreale.

B. K.

Amerikos Kapitalas Ir Kubos Interesai

Ne tik cukrus

Kad supratus kodėl Amerikos valdžia nedrauginga Kubos valdžiai, o tankiai net jai priešinga, reikia žinoti šie faktai:

Beveik pusę cukrinių plantacijų kontroliuoja Amerikos kapitalas. Ir tos cukrinių žemės, kurias kontroliuoja turtingieji kubiečiai, yra praskolinę Amerikos bankams.

Geriausios ganyklos Camaguey ir Oriente provincijose, su didelėmis galvijų kaimeėmis, priklauso amerikiečiams. Jos, kaip ir cukraus plantacijos, paskirtos išdalinimui tarpe bežemių ir mažžemių.

Rockefellerių šeima valdo Atlantica del Golf cukraus laukus ir Puntz Alegre korporaciją. Rockefelleriai turi gausių interesų ir United Fruit korporacijoj.

Iš kitų amerikinių korporacijų galima įvardinti Braga Rionda ir šiuos bankus: Schroeder Trust Co., Lehman Brothers, King Ranch (iš Texas) ir Lyker Brothers. Vining Davis, alumino magnatas, valdo turtingąją Pines salą.

Kuboj labiausia išgalėję šie Amerikos bankai: Chase, Manhattan ir First National City.

Ir Elektros Trustas

Cuban Electric Co. yra didžiausias ne farmų srities biznis. Ši kompanija yra Wall Streeto Americans Foreign Power Kompanijos padalinys. Už elektrą kubiečiai moka tris kartus dau-

giau negu mokama Amerikoje.

Cuban Telephone Co. yra skyrius American Telephone and Telegraph kompanijos, turtingiausios visame pasaulyje. Batistos valdžia davė šiai kompanijai teisę dar labiau pakelti naudojimosi kainą. Fidel Castro valdžia atšaukė tą leidimą. Kalbama

apie telefono - telegrafo nacionalizaciją. Kompanija stojo piestu. Tai girdi, socializmas.

Amerikietis ekonomistas Victor Perlo, padaręs šį stambiųjų biuznių sąrašą, priduria, kad Bethlehem Steel korporacija pritūpė prie Kubos geležies rūdos, vietovių ir kad Nicaro Nickel kompanija bando apžioti nikelį ir kobaltą, taip reikalingus bomboms.

Šios amerikinės korporacijos, per daugelį metų susikrovė pelnų ir viršpelnių kalnus. Prie Batistos Kubajoms buvo rojus. Jiems vaidinasi socializmas ir komunistas, nors Fidel Castro valdžia žino, kad ne apie tai eina kalba.

Kad labiau Kuboj išgalėjęs, tūli Amerikos milijonieriai net priima Kubos pilietybę. Mat, kad viskas išrodytų kubiškai. Be to, jankiai milijonieriai įtraukia į savo korporacijų direktorius turtingus kubiečius, su kuriais jie dalinasi pelnu. Visa tai daroma, kad apmulktinti žmonėms akis.

Kuomet Eisenhowerio valdžia, tiesioginiai ar netiesioginiai, remia šias visas ekonomines, finansines ir politines galybes, nesunku suprasti kokias sunkenybes teks apgalėti Fidel Castro valdžiai.

Kubos žmonės nieko kito nenori, kaip tik būti savo krašto valdovu. Jie nenori parazitiskų siurbėlių.

Vilniškis

Skaudus Smūgis

BALTIMORE, Md. — Nors visiems yra gamtos įstatas aiškus: Kas gimė, tas kartą turės mirti", bet kuomet reikėjo atsiskirti su drauge Ona Deltuviene, tikrai skausmas ne vienam graudžias ašaras išspaudė iš akių.

Širdies liga jau tūlas laikas kaip ją kamavo, bet mažai kas tikėjo, jog spalio 13 dieną bus paskutinė jos gyvenime, o spalio 17 dieną Loudon kapinėse bus supiltas naujas kapas.

Bent trumpais broožais tenka apibūdinti asmenybę, kokia ji buvo. Iš pat jaunystės sunkiai dirbo Lietuvoje, tarnaudama pas turtingesnius Vilkaviškio apylinkėje. Gimė Paežerių kaime, Alvitto apskrityje, mažajame ūkininko Paltanavičiaus dukrele. Gavusi progą keliauja, kaip daugelis lietuvių tais laikais (1908 metais), į Škotiją. Susipažinusi su draugu Juozu Deltuva, 1909 metais apsiveda. Iš ten persikelia gyventi Kanadon.

Tenai socialistinis judėjimas buvo nemenkas. Abudu stoja į jų eiles ir taip pasilieka per 50 metų darbuoto-

jais dėl geresnės ateities. Nors buvo mažamokslė, tačiau laikraštis ir knyga buvo labai įvertinami.

1916 metais persikelia į Jungtines Valstijas. Kaip centrinis lietuvių užsiėmimas Baltimorėj tais laikais buvo kriaučių amatas. Draugė Deltuvienė dirbo ir ten, tik neilgam. Kuomet įsigijo nuosavą ūkį Howard County, siuivyklą aplėdo ir ten išgyveno iki paskutinių savo dienų, tik paralyžiūsus ištikta dvi dienas be sąmonės išgulėjo Women's lignoninėj ir ten mirė.

Jos darbai ilgai ilgai bus atmenami mūsų tarpe. Kiek ji jų nudirbo, tai aprašyti trumpoj korespondencijoj neįmanoma. Ji buvo gamtos apdovanota tvirta energija. Vilnis, Liaudies Balsas, o labiausia Laisvė, gavo daug paramos iš jos, nes ji buvo darbšti ir sugabi padaryti parengimus sėkmingais.

Nereikia pamiršti ir to. Nebūtų buvę tiek daug atsiekta, jeigu ne pulki kooperacija jos gyvenimo draugo Juozo Deltuvos visame kaime, kuris dabar liūdi netekęs savo bendradarbės, šeimi-

WINDSOR

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.

Valome visokius drabužius, gardinas, blankietus, lovų uždangalus, karpetus, chesterfieldus ir bile ką, kas tik yra Jūsų namuose.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniškiausių Dry Cleaning šapų Montreale. Turime naujai įrengtą moderniškiausią STORAGE. Greitas patarnavimas. 20 metų patyrimas garantuoja darbą.

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus
1205 CHURCH AVE. P.O. 8-6679
VERDUN, QUE.

DOVANŲ SIUNTINIAI Į TARYBŲ SAJUNGĄ IR KIFUS TARYBINIUS KRAŠTUS

Su malonumu pranešame, kad PAGERINOME MAISTO, TEKSTILĖS ir VAISTŲ bei kitų dalykų persiuntimą

Prašykite mūsų naujo kainoraščio ir informacijų pas

Montrealo Atstovą
Mr. Manfred Kory
Mūsų kainos žemiausios Kanadoje ir JAV.

JOS GALITE PILNAI pasitikėti Kanados didžiausia ir labiausiai prityrusia dovanų siuntinių persiuntimo firma

International Gift Parcel Service

1126 SHERBROOKE ST. W. — Tel.: BELair 4860
Montreal 2, P. Q., Canada

rinkės ir gyvenimo draugės. Kaip išreiškimas jam žmonių užuojautos, K. Kačiauskos šermeninė skendo puikių gėlių puokštėse, kurių buvo net 38, tarp kurių buvo ir nuo Literatūros Draugijos 25 kuopos, kurios nare ji buvo nuo pat organizacijos įsikūrimo, Lietuvių Darbininkų Susivienijimo 48 kuopos, kuriai irgi priklausė.

Gėlės daug ką pasako, tik gaila, kad mirusieji nemato. Tačiau artimieji, likusieji, žymiai įvertino.

Nesvarbu buvo jai ir tada, kada draugė K. Petrikienė iš Brooklyno, N. Y., kurią velionė visą laiką labai gerbė ir mylėjo, nors trumpais bruožais apibūdino jos gyvenimą. 100 asmenų ne tik šermeninė, prie jos karšto, bet ir kapinėse atidavė jai paskutinę pagarbą. Kiekvienas mintyse sakė: Lai būna ramu ir lengva ilsėtis šaltose žemelėse. Ilgai prisimins ją brolis, kurs gyvena Kapuko mieste, brolio sūnus,

kurs gyvena Kudirkos Naujamiestyje.

Vinco Duktė

Įvairenybės

Ledynų Vanduo —
Laukams Drėkinti

Kinijos Liaudies Respublikoje numatyta dirbtinai sutirpinti daug Cilianšanio kalnų ledo ir sniego. Tuo vandeni bus drėkinami Užordosės koridoriaus laukai Hansu provincijoje. Manoma jau šią vasarą gauti 22 mil. kubinių metrų vandens.

Remiantis aerofotonotraukų ir vietinių tyrimų duomenimis, išaiškintas Cilianšanio kalnų ledynų ir sniego telkinių išsidėstymas, nustatytos vandens atsargos. 4,000 m aukštumoje įkurta bandymų - stebėjimų stotis, kurioje nustatomas įvairių ledo ir sniego masių tirpinimui taikomų medžiagų efektyvumas. Čia nustatyta, kaip tirpsta ledas ir sniegas priklausomai nuo

oro, aukščio, kalnų šlaitų statumo ir kitų veiksnių.

Cilianšanyje yra 940 ledynų. Vandens atsargos čia apytikriai sudaro 40 milijardų kubinių metrų.

Dirbtinai tirpinant ledynus ir sniegą, laukai gautų vandens anksčiau, javų ir medvilnės derlingumas pakiltų. O ateityje, išplėtus tirpinamo ledo plotus, reguliuojant tirpsmo vandenų tekėjimą į drėkinamuosius kanalus, bus galima žymiai išplėsti ariamų žemių teritoriją sausose stepėse, kurios driekiasi abiejomis Cilianšanio kalnų pusėmis ir Užordosės koridoriu.

NEW YORK. — New Yorko valstijos gubernatoriums Rockefelleris reikalauja, kad Jungtinės Valstijos atnaujintų atominis bandymus.

Seniausias receptas

Seniausias receptas, išlikęs iki šių laikų, priklauso trečiam tūkstantmečiui prieš mūsų erą. Šie vaistai buvo skirti ne mirtinai ligai gydyti, o tam, kad pagerintų

faraono Čatos motinos plaukų augimą. Į prirašytų vaistų sudėtį įėjo finikai, šuns kojos ir asilo kanapos.

Kaip matome, plaukams atauginti priemonių jau išdyti, o tam, kad pagerintų koma 5,000 metų.

DOMES!!!

Gal turite šeimą, draugų ar giminių Europoje kuriems reikia pagalbos? — Išgelbėkit gyvybę pasiūsdami svarbių medikamentų ir vaistų. — Rašykit, telefonuokit ar užeiokit į mūsų vaistinę ir pasiteiraukit. Mes dabar turime orinį susisiekimą su tarybinėmis respublikomis

Taipgi turime polio čiepų (nuo vaikų paralyžiaus)

WALTMAN'O

DEPENDABLE DRUG STORE

1147 Dundas St. W. ties Ossington

Priešais "Ukrainska Knyha"

LE. 6-2139

Toronto

Siuntiniai! iš Hamiltono

Į LIETUVĄ

Siuntiniai eina per "Ukrainska Knyha"

**HAMILTON OVERSEAS
PARCEL SERVICE**

1145 KING ST. EAST
Telephone: LI. 5-1724

Taipgi priimam siuntinius į visas kitas TSRS respublikas. Pas mus yra daug įvairios medžiagos, odos, siuvamų mašinų ir kitų daiktų dėl siuntinių.

Atdara kasdien nuo 9 val. ryto iki 7 val. vak. išskiriant pirmadienius.

Siuntiniai į Lietuvą, Latviją, Estiją ir kitus SSRS kraštus. Siųskite savo giminėms ir artimiesiems siuntinius per lietuvišką įstaigą

SAKAS PARCEL SERVICE

sent by

Ukrainska Knyha

755 Barton St. E., Hamilton, Ontario
Tel. LI. 4-7239

Jūsų siuntiniai yra garantuoti ir apdrausti. Galite siųsti maistą, avalynę, vaistus bei rūbus, nuo 4 iki 17 svarų. Muito mokestis yra Ukrainska Knyha nustatytas.

Mūsų naujoje didesnėje patalpoje jūs rasite: avalynės, skaručių, skutimo ir kirpimo priemonių ir kt. Mes turime didelį pasirinkimą kostiuminės medžiagos. Kaina nuo \$8.00 ir daugiau už kostiumą. Lygios vienspalvės vilnos ir angliškos dryžuotos, išskyrus pirmadienius.

Mes jums patarnausime greitai, nuoširdžiai ir teisingai.

Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 7 val. vakaro

Dėl Siuntinių į Tarybų Lietuvą

ir kitas Tarybų Sąjungos Respublikas

UKRAINSKA KNYHA

Suteikia Patogiausį ir Greičiausį Patarnavimą

Priimam persiuntimui gatavai sudarytus siuntinius tik iš naujų drabužių, medžiagos, avalynės, medikamentų, maisto ir kitko. Muitas ir kitos persiuntimo išlaidos apmokamos per mūsų firmą ir gavėjui nieko nebereikia primokėti.

UKRAINSKA KNYHA Centras ir Skyriai Randasi:

TORONTE:

962 Bloor St. W. — 1162 Dundas St. W.

WINNIPEG: — 613 Selkirk Ave.

EDMONTONE: — 10803 — 95 St.

VANKUVERYJE: — 652 Kingsway St.

PROVINCIJOSIŲ GYVENANČIŲ DEMESIUI:

Norėdami pasiųsti savo siuntinius, galite juos prisiųsti į mūsų firmos centrą ar bile skyrių dėl persiuntimo. Savo laiške privalote įdėti sąrašą siunčiamų dalykų ir kiek už juos buvo mokėta atskirai. Tada mes patikrinsime daiktus ir nustatysime muito sumą ir jums pranešime, kartu nurodysime ir kitas persiuntimo išlaidas. Gavę nuo jūsų mokestį, siuntinį pasiųsime be jokių užvilkinimų, kaip galima greičiau.

LABAI SVARBU nurodyti aiškų ir teisingą adresą, kam siuntinys yra siunčiamas. Daiktai dėl vieno siuntinio (kol nesupakuoti) turi sverti nedaugiau kaip 17½ svaro.

TORONTO IR APYLINKES GYVENTOJŲ DEMESIUI:

Pranešame, kad jau yra atidarytas ir veikia mūsų įstaigos skyrius Toronte sekančiu adresu:

UKRAINSKA KNYHA

1162 Dundas St. W. — LE. 4-7551

Toronto skyriuje ir centrinėje raštinėje turime gerą pasirinkimą įvairių medžiagų, drabužių, avalynės bei odos dėl siuntinių.

Toronto skyrius ir centrinė raštinė atdara kas dieną nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais ir pirmadieniais uždaryta.

Rašant mums laiškus, prašome rašyti anghų kalba.

Centrinė raštinė:

UKRAINSKA KNYHA

962 Bloor St. W. Toronto 4, Ont.

Telefonas: LE. 4-7551

M. Chienas, K. Šmigelskis, E. Uldukis

Vanagai iš Anapus

(Tąsa)

Tą naktį smarkiai palijo. Atsisėdęs po eglę, suspaudęs tarp kelių automata, Lukša klausėsi vandens šniokštimo. Aptemusį dangų netikėtai perskėlė ugninė strėlė. Kažkur miško gilumoje trenkė perkūnas. Vėjo gūsiai lenkė nepaklusnias medžių viršūnes. Tai buvo pirmoji pavasario audra — linksma, veržli, valiūkiška.

Pelėdos ūbavimas nutraukė Lukšos mintis. Netrukus šnipas vėl movė į slėptuvę. — „Vis ramiau, — pagalvojo jis. — Pavasaris, tai pavasaris, bet kas žino, kas laukia manęs rytoj?“

Paryčiumi „Spyglys“ atvedė pas Lukšą „Beržą“.

— Atskrido! — trumpai pranešė nekaltus banditas. — Dviese. Aštuonias dienas klaidžiojo po mišką, kol surado Viržaitį.

Lukša pašoko, sugriebė „Beržą“ už pečių.

— Kas tokie atvyko? Kaip jie atrodo?

— Vienas toks nedidutis, storas... Širvys jį „Stėvė“ vadino.

— „Stėvė“? Butėnas! Pažįstu tokį. Jis mus lėktuve čia skrendant lydėjo. Na, o antasis? — tardė „Skirmantas“.

— Antasis „Gardenis“ kažkoks... Jie nori su tavim susitikti...

— Taip ir žinojau... Juk „Dzykis“ - Kukauskas! Mes su juo Paryžiuje kartu gyvenom... — visiškai nudžiugo Lukša.

Tačiau neilgam. Tamsus šešelis vėl apgaubė jo veidą.

— Į susitikimą su jais dar neisiu, — pagaliau pasakė jis. — Nepasitikiu. Nuneši „Gardeniui“ štai šitą... O grįždamas atvesi pas mane Širvį. Mes su juo išsiaiškinsim, kas ten tokie...

Parašęs raštelį Kukauskui, Lukša pasidomėjo:

— Kur jie dabar?

— Mano bunkeryje. Su jais ten Širvys ir „Aitvaras“ žadėjo ateiti.

— Koks tavo slaptažodis? Kas jį žino? — kvotė toliau Lukša.

„Beržas“ šyptelėjo.

— Slaptažodis? „Girdėjau, turi gerų kailiukų... Kepurę noriu pasiūti“. Atsakymas: „Vakar paskutinius parduaviau kaimynui“. Žinom jį tik aš ir „Aitvaras“. O kam tau jo prireikė?

— Dėl visa ko, — numykė Lukša.

„Beržas“ išėjo.

Praslinko dar kelios dienos. „Beržas“ negrižo. Butėnas ir Kukauskas dingę lyg į vandenį. Lukša kankinosi. Suspaudęs delnais gal-

vą, jis ištisas valandas išsėdėdavo nejudėdamas, baidysiu įtarimų kankinamas. Reikėjo ką nors daryti, ko nors griebtis, nes neveiklumas galėjo atvesti į katastrofą.

Ir Lukša ryžosi. Eilinio susitikimo su „Spygliu“ metu jis įsakė:

— Perduok Maščinkui, tegu žūt būt suranda „Beržą“ arba Kukauską ir Butėną. Ir teisiškina, kas jie per paukšteliai. Bijau, kad tai nebūtų spąstai.

... Vos tik Klemensas Širvys atvedė į „Beržo“ slėptuvę „Gardenį“ ir „Stėvę“, pas juos atklydo „Beržo“ bendras „Aitvaras“. Jis atsinešė su savim dvi bonkas krūminės.

Jonas ir Julius, išvarge po savo klajonių, greit nusigėrė. Bet „Aitvarui“ ir Širviui išgertos degtinės buvo mažoka. Širvys, užkliudamas liežuviu už dantų ir taškydamas seiles, pasakė Butėnui:

— Čia vieta tokia, kad jūsu niekas nesuras... Sėdėkit, eškit, miegokit... O aš — laisvas paukštis. Eisiu su „Aitvaru“ paūliot... Jei ateis „Beržas“, tai pasakykit: „Širvys su Aitvaru dirba“. „Beržas“ šianakt turi grįžti ir viską supras...

Ir jie išėjo, palikę tįsčius ant gultų parašutininčius.

Iš vakaro Širvys su „Aitvaru“ užpuolė Kauno miško ūkio kasininką Norkų ir apipilė jį, atėmė visus pinigus — 4,752 rublius, kurie buvo skirti Serapinų kaimo miško darbininkams.

— Gera žūklė, kaip sako „Beržas“, — džiaugėsi „Aitvaras“, žengdamas per mišką greta žymiai už jį mažesnio Širvio.

O Širvys, pāsisekimo paskatintas, porino:

— Palauk, mes dar ne taip pažvejosim. Tik dabar reikia mestis į šakių pusę.

... Būdvių kaimas miegojo. Širvys pasibeldė į pirmo pasitaikiusio vienišio duris. Kupstaitis, palikęs juos kaimynais, atidarė „Aitvaras“ įrėmė pistoletu vamzdį šeimininkui į krūtinę, o Širvys iššniukštinėjo visą trobą. Jam į akis krito radijo imtuvas „Rodina“.

— Paimsim, — mirktelėjo jis „Aitvarui“.

Išsinešdinę iš Kupstaičio namų, jie nuslinko toliau.

— Sunkus velnias, — po geroko pusvalandžio atsipūtė Širvys. — Reikia jį kur nors palikti.

Su tuo tikslu jie ir suvirto į nuošalesnę kaimyninio kaimo trobą. Žmogus nepanoro

pasimti svetimo imtuvo. Tuomet Širvys išsišiepė:

— Oho, koks tu doras! Džiaukis dar, kad kulkos negauni. Imtuvą paimsi, kaip mielas. Aš tau jį parduodu. — Ir, paėmęs geriausius šėmininko batus bei palikęs radijo imtuvą, išėjo pas kieme jo laukiantį „Aitvarą“.

Vos jie spėjo nusidanginti toliau nuo vienišio, žmogus pastvėrė arklį ir tiesiausiu keliu nušoliavo į šakius.

Paryčiumi Širvys ir „Aitvaras“, grįždami į „Beržo“ slėptuvę, išklydo prie daubos. Žemai, ten, kur baigėsi nuožulnūs daubos šlaitai, čiurleno medžiais apaugęs upeliukas. Širvys, jautęs iš po naktinio pokylio troškulį, pasiūlė:

— Atsigerkim vandenilio.

Ir pirmasis pasileido lazdynais apaugusiu šlaitu žemyn. Bet, žengęs vos porą žingsnių, jis sustojo, kaip įkastas. Po lazdyno krūmu, atkišę jį automatus, gulėjo du liaudies gynėjai. Padai prikepė prie žemės, burna perdziuvo. Jis net pamiršo, jog turi rankose ginklą.

— Nė iš vietos! — įsakė vienas liaudies gynėjas.

Tuomet už Širvio pečių driokstelėjo „Aitvaro“ automatas.

Liaudies gynėjai atsakė ugnimi. Širvys, pakirstas kulkos, krito ant žemės. Bet sąmonės jis neprarado ir krisdamas girdėjo, kaip lauždamas lazdynus, brovėsi pro jų tankumyną „Aitvaras“, o jam pavymui tratėjo liaudies gynėjų automatai...

Širvys nieko neslėpė. Atvežtas į Kauną, jis tuoj pat papasakojo saugumo organų darbuotojams, kad „Gardenis“ ir „Stėvė“, laukdami susitikimo su JAV žvalgybos emisaru Juozu Lukša-„Skirmantu“, slepiasi „Beržo“ slėptuvėje, o pats „Beržas“ išėjęs susitikti su „Skirmantu“. Jis taip pat nurodė, kur yra „Beržo“ slėptuvė. Kur slapstosi „Skirmantas“, Širvys nežinojo ir negalėjo žinoti, nes jau nuo žiemos nebeturėjo su juo ryšių.

Nežinojo Širvys ir to, koks likimas ištiko jo sėbrą „Aitvarą“.

Pulkininkas Simonaitis sukviėtė skubų pasitarimą.

— Majorui Draseikai pavedu išaiškinti, ar tikrai „Beržo“ slėptuvėje lindi „Stėvė“ ir „Gardenis“. Jei taip — nedelsiant suimti juos. Jums, kapitonas Stoškus, teks organizuoti „Beržo“ sugavimą. Irenkite pasala netoli jo landynės. Uždaviny — „Beržą“ ir abu agentus paimti gyvus, žinoma, pagal galimumą. Veikite!

... Tą pat naktį, kai buvo sužeistas Širvys, grįžtant iš „Skirmanto“ į savo slėptuvę, „Beržas“ lyg išgirdo šlamesį. Banditas parkrito

ant žemės ir, paruošęs automata, įsiklausė. Tačiau nė mažiausias įtartinas garsas nepasiekė jo ausies, ir „Beržas“, nusprendęs, jog jam greičiausiai pasivaideno, atsargiai nušliaužė į priekį. Jis gyvate rangėsi tarp medžių kamienų, aplenkdamas net menkiausią šakelę, prisiplakęs prie drėgnos, rasa ir sušutusiais spygliais kvepiančios žemės.

Ir staiga viršum jo galvos subraškėjo eglės šakos. Banditas nesuėjo ir apsigręžti, kai ant jo nukrito žmogus.

„Beržas“ sukriokė, pasipurtė. Žmogus įkibo į jo kaklą. Sukaupęs paskutines jėgas, banditas abiem rankom pakėlė automata ir, mostelėjęs juo viršum galvos atgal, pritrenkė priešininką. Žmogus riktėlėjo, jo kietai pirštai paleido „Beržo“ kaklą. Tuomet banditas dviem šuoliais pašoko ant kojų ir atsigręžė į nuo žemės kylantį priešą. „Beržo“ rankos virpėjo iš nusilpimo ir baimės, ir jis kažkurią dalį sekundės sugaišo, kol nepaklusniu pirštu surado gaiduką. Bet pirma, negu jis spėjo jį paspausti, iššovė liaudies gynėjas. „Beržas“ suklupo, taip ir neįvykęs „Skirmanto“ užduoties.

Visa tai įvyko taip staigiai ir greit, jog kapitono Stoškaus vyras nespėjo pribėgti prie liaudies gynėjo ir padėti jam. Visą sprendė dalelės sekundės, ir kai Stoškus atskubėjo prie liaudies gynėjo, „Beržas“ jau buvo nebegyvas.

Šūvis Urve

— Kodėl gi negrižta „Beržas“?

Sunėręs už nugaros rankas, Kukauskas matavo žingsniais slėptuvės grindis. Paskui sustojo priešais Butėną, įsmeigė į jį karščiuojantį žvilgsnį ir pakartojo:

— Kodėl gi jis negrižta?

Julius atidžiai stebėjo labai suliesėjusį, išsišovusiais žandikauliais Jono veidą.

— Šitie žmonės nepratę skubėti, — neatsakydamas tiesioginiai klausimą, įtemptai šyptelėjo Butėnas. Jo širdį ne mažiau graužė nerimo kirminas. Tačiau Butėnas jau kuris laikas slėpė nuo bendro savo tikruosius jausmus. Jiš tyrė Joną.

— Taip, tu teisus, — užsidegė Kukauskas. — Bet jiems, kaip ir mums, nebėra kur skubėti... Nebent į aną pasaulį. Kitko čia mes nesulauksim.

„Vėl pradeda inkšti, — girgžtelėjo dantimis Butėnas. — Ištizo, visiškai ištizo“...

O įsikarščiajęs Kukauskas vystė savo mintį toliau:

— Argi tu nematai, kaip mus apgavo? Tas prakeiktas Džordžas mums čia vos ne partizanų respubliką žadė-

jo. Girdi, žmonij ten begalės, tereikia ginklų ir gerų vadovų. O kur tie žmonės? Su Viržaičiu ir tuo kelmu „Beržu“ nieko nepadarysi... O „Skirmantas“? Kur gi jis, ką nuveikė? Aš jam gerklę pergrausiu, kai susitiksim.

— Na, ko tu purkštaiji, lyg katinas? — atkirto įpyktintas Butėnas. — Kokiamusė tave įgėlė?

— Aš dar sveikai galvoju, Juliau... Na, pasakyk, kas paskui mus eis, kas mūsų klausys? Viržaitis? Jis dreba dėl savo kailio, silpnavalis, ar jis išlaikys?...

— Viržaitis — tai dar ne viskas, — pašoko Butėnas.

Jonas suprato, kad nėra jokios prasmės ginčytis. Jis prisėdo ant gultų, tylus, susikaupęs savyje. Julius akylai stebėjo jį iš po nuleistų blakstienų.

— Prancūzų žvalgyboje aš mokiausi su Balu Bedarfu, — tyliai, lyg pats sau, prakalbo Jonas. — Jis pasirodė esąs šimtą kartų protingesnis už mane.

— Ką gi, tai žymiai pakė? — pasiteiravo Butėnas.

— Išvažiavo į Kanadą medžių kirsti...

Butėnas nusikvatojo.

— Ir tu jam pavydi? Statu šimtą prieš vieną, kad jį jau partelzė jokia eglė...

— Ką gi, tai žymiai padoriau, negu čia žūti kaip visų nekenčiamam banditui. — Nutilk, tu! — riktėlėjo Butėnas.

Jo rankos drebėjo, ir sunku buvo suprasti, ar iš baimės, ar iš pykčio jis taip susijaudino.

Slinko įtemptos valandos. Atmosfera slėptuvėje kaito. Jie jau nebesiginčijo, netgi nesisnekėjo, tik paslapčiomis šaudė vienas į kitą įtemptais, kaip styga, žvilgsniais. Trūko tik mažytės kibirkštelės, kad jie atgręžtų viens į kitą savo automatus.

Jonas dabar beveik nesislėpė nuo gultų. Įsmeigęs į vieną tašką klaidžiojantį žvilgsnį, jis dar ir dar kartą perkratydavo atmintyje visą savo gyvenimą. Ir kiekvieną kartą, grįždamas iš naujo į savo minčių ieseities tašką, jis vis aiškiau ir aiškiau suprato, kad buvo žiauriai suklydintas ir klastingai apgautas.

Padrikos, kaip ir visas jo gyvenimas, pynėsi minčių gijos. Kartais jam atrodė, jog kraustosi iš proto — taip kankinančiai slėgė, taip plėšė įkaitusią galvą sunkios, tarsi švino lydiny, mintys.

Staiga jas nutraukė iš ten, iš viršaus, iš žemės, kur dabar džiaugėsi gegužės saule visa gamta, pasigirdęs motoro burzgimas, žmonių žingsniai. Pastvėręs automata, Kukauskas dviem šuoliais atsidūrė prie angos.

— Stok! — riktėlėjo už jo

nugaros Butėnas. — Pasi-
duoti nori?

Jonas atsigrėžė. Išblyškęs,
susitaręs ir baises Butėnas
nukreipė į jį savo pistoletą.
Valandėlei jų žvilgsniai susi-
sitiko, ir viens iš kito akių
suprato, kad viskas baigta.
Tuomet Jonas beveik negal-
vodamas, tik trokšdamas
pralenkti mirtį, žvelgiančią į
jo akis pro juodą Butėno pis-
toleto vamzdį, griuvo ant
gliūnių slėptuvės grindų.

Butėnas iššovė.

Paskiau virpančiais pirš-
tais truktelėjo marškinių
apykaklę. Ant gridų tartum
žirniai iš saujos pabiro sa-
gos. Nusviedęs į šalį dar
rukstantį pistoletą, Butėnas
palenkė galvą, kaip jautis,
pasiruošęs badynėms, ir su-
kando marškinių apykaklės
kraštelį. Stiklinė ampulė
trekstelėjo tarp dantų, ir
Amerikos žvalgybos agentas
Julius Butėnas susiritė mir-
ties agonijoje.

"Gardenis" Atsiliepė...

Šilta vasaros naktis tyliai
nusileido viršum miško. Su-
temų šešėliai gobė didingas
ir ramias eglės. Tik šen bei
ten tarp storų, šakotų ka-
mienu kaip praėjusios die-
nos atspindys blykstelėdavo
baltas vienišo berželio lie-
muo. O toliau vėl grūdosi,
užstodami viens kita, eglių
kamieniai.

Per mišką ėjo žmogus. Jis
ėjo tyliai, atsargiai statyda-
mas kiekvieną koją ir beveik
kas žingsnis stabtelėdamas
įsiklausyti. Bet miškas snau-
dė, paskendęs tylioje ramy-
bėje, ir nė vienas menkiaus-
ias garsas nedrumstė ska-
rotų galiūno sapnų.

Priėjęs šiek tiek aukštė-
lesnę miško vietą, žmogus
stabtelėjo prie galingos eg-
lės. Medis iš tikrųjų buvo re-
tas — du žmonės, susikibę
už rankų, tegalėjo lapglėbti
jo tvirtą, samanų barzdō-
mis apkibusį kamieną. Ap-
link jį gražiu žaliu šepėčiu
kėlėsi nuo žemės jaunas eg-
laičių atžalynas. Žmogus
atsigulė, įšliaužė į eglynį
ir, pridėjęs prie burnos ran-
kas, kelis kartus klykstelėjo
pelėdos balsu.

Šis netikėtas garsas iš-
gąsdino miško tylą. Pirmas
atsiliepė aidas — kaž-
koks veržlus, šimtabalsis.
Kaimyniniame medyje sun-
kiai suplasnojo sparnais iš
miego prikeltas paukštis. Ir
galiausiai kažkas netoliese
dusliai, lyg iš po žemių, ūk-
telėjo pelėda.

Žmogus pasuko į tą pusę
galvą ir įsiklausė. Pasigir-
do kažkieno atsargūs, vos
juntami žingsniai. Jis vėl pa-
kartojo tą patį garsą. Jam
atsiliepė. Ir beveik tuo pat
metu prie eglės šmėstelėjo
kažkieno šešėlis. Jis valan-
dėlei sustojo, pasiklausė ir
toku pat būdu, kaip pirmas,
nėrė į eglynį.

— Ko reikia? — burbtelė-

jo jis prislinkęs arčiau.

— Girdėjau, turi gerų kai-
liukų... Kepurę noriu pasi-
siūti, — pasigirdo atsaky-
mas.

— Vakar paskutinius par-
daviau kaimynui, — sukuž-
dėjo žmogus.

Po jaunų eglaičių šako-
mis blykstelėjo elektriniai
žibintuvėliai ir apšvietė du
viens į kitą žiūrinčius vei-
dus.

Veidai labai skyrėsi. Pirm-
niau atėjusio veidas buvo
švariai nuskustas ir tik rū-
pestingai auginami ūsai, kaip
dvi šluotelės, pūpsėjo į šalis.
Antrasis žymiai jaunesnis,
bet kažkoks apsvėles, ap-
kerpėjęs, barzdōtas. Pama-
tes jį, pirmasis žaibiškai už-
gesino savo žibintuvėlių ir
persigandusiu balsu suvapė-
jo:

— Kas tu toks? Aš tavęs
nepažįstu.

— Aš irgi tavęs nepažįs-
tu, — ramiai atsiliepė ant-
rasis ir taip pat užgesino sa-
vo žibintuvėlių. — Ko atėjai?
Ko landžioji, miegoti neduo-
di, jei neturi ką sakyti? —
suurzgė jis. — O gal provo-
katorius? Ir mane, kaip
"Beržą", nudobti nori?

— Tai argi?... Argi "Ber-
žą" jau? — suvapėjo žmo-
gus.

— Taigi, kad jau... O tu
kas toks būsi?

— Na, ko tu čia mane
klausinėji? — pradėjo pyk-
ti ūsočius. — Jei atėjau, tai,
matyt, pasiūstas...

— Taigi, kad pasiūstas...
Tik nežinia, kas tave atsiun-
tė čia? — vis dar abejojo
barzdōtasis. — Tai ir atsiun-
tė žmogų — susikalbėti ne-
galima! — jau tiesiog miršo
sis. — Na, "Aitvaras" aš.
Girdėjai apie tokį? O tu?

— Aš... Maščinskas, —
vos pusbalsiu ištare ūsočius.

— Tai tu ir būsi Maščins-
kas? Tai ko gi tyli nesakai?
O aš tavęs laukiau laukiau.
Est nebeturiu ko... "Ber-
žas" išeidamas sakė, kad tu
ėdalo atneši. Yra ko?

— Yra, — burbtelėjo
Maščinskas ir ištraukęs iš
ančio ryšulėlį, ištiesė "Ait-
varui". Tas godžiai kibo į
lašinius. Tamsoje buvo gir-
dėti, kaip garsiai čepsi jo
burna.

— Tai kaip gi buvo su
"Beržu"?

— O galas jį žino, — pil-
na burna atsiliepė "Aitva-
ras". — Atitempė mane čia
net iš kito girios krašto.
"Padėk, — sako, — bičiuli".
O mes su juo sueinam dar
nuo keturiasdešimt penktų-
jų. Ešą, reikia jam kažkokį
"Gardenį" su "Skirmantu"

surišti, tad ir paprašė ke-
lias dienas pasaugoti "gūž-
tą". Išėjo — ir kaip į van-
denį: nei garso, nei kvapo.
Tik vakar pažįstami vyrų
porino, kad nušovė.

— Na, o patį "Gardenį" tu
matei? — susidomėjo Maš-

činskas. — Juk jis turi būti
čia, "Beržo" slėptuvėje!

— Taigi, kad ne... Sako,
atskridęs toks su draugeliu,
o kur jie sėdi — šito kol kas
nežinau. Vienas, tiesa, žadė-
jo kai ką suosti. Tik nela-
bai tikiu aš. "Gardenis", ma-
tyt, nekvailensnis už "Skir-
mantą".

Maščinskas sunkiai atsi-
duso.

— Och, varge vargeli...
Mačios nebeturiu. Reikia
man tą "Gardenį" surasti,
nors plyšk... — Ir, palin-
kęs prie pašnekovo meilikau-
jamai paprašė: — Jei nugir-
si ką duok žinėlę. Gerai? Aš
čia pas tave už kelių dienų
tokia bobelė atsiūsiu. Užkas-
ti atneš... Tai jai ir pasaky-
si, ką sužiojęs...

"Aitvaras" abejodamas
papurtė galvą.

— Nemėgstu bobų... Iš-
plepės dar... Ne, ne...

— Šita rami, nebijok... O
liežuvi mes jai dar pernai
prisegėm, — pasigyrė Maš-
činskas. — Ir taip prisegėm,
kad ji tik su manim moka
kalbėti.

"Aitvaras" baigė valgyti,
įsidėjo į antį lašinių bei duo-
nos likučius ir nusižioavo:

— Gerai, pažiūrėsim, kas
ji per viena... Atsiūsk...
Juk reikia kaip nors suriš-
ti "Skirmantą" su "Garde-
niu". O pas "Skirmantą"
man keliai uždaryti...

— Taigi, taigi, sūnau...
— pritarė Maščinskas, —
Be manęs šiame reikale ne-
apsieisi.

Šitą žygi į Beržo slėptuvę
Maščinskas atliko ne savo
iniciatyva. Lukša blaškėsi
miške, kaip vilkas, pajutęs
medžiotojus, dažnai keitė
savo lindynes. Jis jautė, kad
netekęs Maščinsko, gali pra-
rasti paskutinį ryšį su pa-
sauliu. Tad jis per "Spyglį"
perspėjo Maščinską, kad tas
niekur nesikištų ir apsiribo-
tų vien susitikimais su Ma-
ryte.

Tačiau po to, kai, nesulau-
kęs "Beržo", Lukša vėl pa-
metė taip sunkiai užtiktus
"Gardenio" pėdsakus, beliko
viena išeitis: pavesti jo ieš-
kojimus Maščinskui. "Spyg-
lys" nupasakojo Maščinskui,
kaip galima surasti "Beržą",
pasakė sutartą ženklą ir
slaptažodį.

Ir jam beveik pasisekė.
Dabar tereikėjo palaikyti
nuolatinį ryšį su žuvusio
"Beržo" bendrininku "Ait-
varu". Bet kaip tai padary-
ti? Negalima gi praleidinėti
darbo, trunkytis po miš-
kus, nesukėlus kaimynų į-
tarimo.

Ilgai svarstęs, Maščinskas
parašė Marytei laišką, kvies-
damas ilgesniam laikui atva-
žiuoti "paatostogauti".

Po dviejų dienų, gavusi ei-
linių atostogų, Marytė atva-
žiavo į kaimą.

— Apie atostogas tau teks
pamiršti, — pasakė susirū-
pinęs Maščinskas. — Tau

pavedamas ypatingai svar-
bus uždavinys. Tu vykdysi
jį, tarytum uogaudama ar
grybaudama.

Iš pirmo susitikimo su
"Aitvaru" Marytė grįžo pa-
sipiktinusi ir įžeista.

— Kas atsitiko? — sune-
rimo Maščinskas.

Marytė trenkė į kampa
pintinėle su uogomis.

— Ogi tas, kad aš pas tą
mergišų daugiau neisiu!

Maščinskas išsižiojo, buvo
kažką besakęs, bet, neišken-
tęs, šyptelėjo.

— Nepatiko? — ir jo akys
smalsiai blykstelėjo.

Moteris nieko neatsakė.

— Na, kas naujo? Ar
"Aitvaras" sužinojo ką
nors? — palinko prie jos au-
sies Maščinskas.

Marytė tylėdama ištraukė
iš batelio mažytį, keturkam-
piu sulankstytą raštelį. Maš-
činskas virpančiais pirštais
išskleidė jį, godžiai perskai-
tė. Ir net pašoko iš džiaugs-
mo.

— "Gardenio" laiškas
"Skirmantui"! Tai gerai, tai
gerai! O čia kas? — graiba-
lijo jis antrą popieriuką,
kuris iškrito, išskleidus ke-
turkampį. — A, "Skirman-
to" raštelis tiems vyrukams.
Vadinasi, "Beržas" buvo pas
juos?

— Jis žuvo, jau vykdamas
su atsakymu pas "Skirman-
tą", — paaiškino Marytė. —
Tai antras "Gardenio" laiš-
kas "Skirmantui". Kad Luk-
ša būtų tikras, jis pridėjo
dar ir šitą jo laiškėlį. "Gar-
denis" bijosi, kad jo rašte-
lis galėjo patekti tiems, kas
nušovė "Beržą". Tiesa, iš jo
nieko niekas, išskyrus Luk-

šą, nesupras, tačiau jis kaž-
kodėl nerimauja.

— Et, visi jie kinkas dre-
bina... — numojo ranka
Maščinskas. — Lukša irgi
net sukaitęs po mišką laks-
to, vis geresnės vietos pasi-
slėpti ieško...

Keletai dienų praslinkus,
gilia naktį, pasigirdo sutar-
tas beldimas į langą. Maš-
činskas basas, vienomis apa-
tinukėmis išėjo į priebutį.

— Na? — paklausė, slėp-
damasis trobos šešėlyje, —
"Spyglys".

— Atsakymas yra, — su-
švogzdė Maščinskas. — Pa-
galiau "Gardenis" atsiliepė!

— Tyliau, tu! — suurzgė
"Spyglys". — Ieisk į trobą,
pasikalbėti reikia.

... O "Skirmantas"

Svyruoja

Slėptuvėje tebuvo trys
žmonės. Nulindę į pačią miš-
ko gilumą, pasislėpę nuo
dienos šviesos ir žmonių akių
gilioje gerai užmaskuotoje
slėptuvėje, jie stūmė savo
dienas nuolatinėje baimėje.
Lukša, norėdamas nors kiek
padrąsinti save, neretai im-
davo pasakoti kaimynams
apie savo žygius. Kartą, kai
"Spyglys" iš kažkur atitem-
pė kelias bonkas naminės,
"Skirmantas" pradėjo puo-
tą. Įkaušęs jis lakstė po ur-
vą ir, dėbiodamas į Rama-
nauskus paklaikusiomis aki-
mis, švogzdė:

(Bus daugiau)

Žemės Ūkis Lietuvoj

(Atkelta nuo 7 pusl.)

tiniais rūbais, dainuoja tau-
tines dainas, šoka tautinius
šokius, nes verda jo širdis
tautiniu derliaus šventės
džiaugsmu!

Lietuviška Valgykla

UNION CAFE

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.

Sviežias Maistas. Geras Pasirinkimas Įvairių Lietu-
viškų Valgių. Turime Kambarių Apsistojimui.

Savininkas Ch. Pampalas

Telefonas: LL 46917

Lilia Flower Shop

630 QUEEN ST. W.

TORONTO

Specializuojamės Prirėngime Gėlių Vestuvėms,
Laidotuvėms ir Kitiems Reikalams.

Telefonas EM. 6-4183

Laidotuvių Reikale Kreipkitės Pas

Bates & Dodds

FUNERAL SERVICE LIMITED

A. E. RAPER, Managing Director

931 QUEEN ST. W. — Toronto — Empire 3-0631

Pranešimai

Rochester, N. Y.

Prakalbos ir Vakarienė

Spalio 30 ir 31 yra rengiamos prakalbos ir vakarienė spaudos reikalams. Draugė K. Petrikenė iš New Yorko atvažiuos mums pasakyti, ką matė Lietuvoje, nes ji buvo Lietuvoje su pirmą grupę turistų.

Mes kviečiame visus lietuvius atsilankyti ir išgirsti apie mūsų brangią tėvynę. Mes laukiame draugės K. Petrikenės.

Prakalbos bus spalio 30, kurios prasidės 7.30 val. vakaro, o spalio 31, šeštadienį, 6 valandą vakaro, bus skani vakarienė ir prakalbos. Vieta — 575 Joseph Ave., Gedimino salė.

L. Bekis

Toronto, Ont.

Susirinkimas

Sūnų ir Dukterų Draugijos pirmos kuopos narių mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadienį, lapkričio 1 dieną, 2 valandą po pietų, savo svetainėje, 160 Claremont St. Maloniai kviečiame narius ir nares dalyvauti. Bus svarbių dalykų aptarti.

Patikrinkite knygytes ar

sumokėti nariniai mokesčiai. Būkite ant tiek geri, baikite mokėti už šiuos metus, kad nereikėtų raginti.

Taipgi atsiminkit, kad šiame susirinkime bus balsuojami kandidatai į Centro Komitetą. Kurie laikot kandidatūrą į Centro Komitetą, prašom dalyvauti.

Kuopos Valdyba

Torontiečių Kronika

Užmušė M. Mykolojūniene

Praėjusį penktadienį vėlai vakare trokas su cemento kubilu užmušė westonietę draugę M. Mykolojūniene, sulaukusią 67 metų amžiaus.

Jai vos išėjus iš namo ir pradėjus eiti per gatvę, trokas užvažiuo ir parmušė. Už pusės valandos ambulansas paėmė ją vežti ligoninė, bet ji mirė nepasiekus ligoninės.

Nuliūdime liko jos vyras, sūnus, duktė ir jos šeima ir draugai ir draugės.

Susiziedavo

Teko nugirsti, kad susiziedavo draugų J. ir G. Sinkūnų duktė Irine su kanadiečiu vaikinui.

Serga

Tabako augintojas C. Matelis, iš Delhi apylinkės, jau virš poros savačių randasi Mont Sinai ligoninėje, Toronte, kur turėjo operaciją. Dabar sveikata gerėja.

P. Daugėla (nuo Kingsway) turėjo operaciją ir jau buvo išėjęs iš ligoninės, bet buvo priverstas ir vėl sugrįžti ligoninėn.

Reportėris

Kas Kaip Remia Liaudies Balsą

L. J. Svirplys, Windsor, Ont., prisiuntė nuo savo dukters ir žento G. L. Duncan, išvykusių į Šveicariją, \$5.00 aukų.

Ig. Karlonas, Scardale, N. Y., atsiliepdamas į LB vėjus laiška, prisiuntė \$2.00 aukų.

K. B. Kraučunas, Miami, Florida, prisiuntė naują prenumeratą užrašytą J. Andriaus ir nuo jo 75 c. aukų.

Fr. Smith, Cambly, Que., atsinaujino sau ir Lietuvon prenumeratas ir paaukojo \$1.50.

J. V. Raskevičius, Rockford, Ill., prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir \$8.00 surinktų aukų. Aukojo: Joe's Barber Shop \$5.50 ir S. Saltys \$2.50.

B. Kvietinskas, Montreal, prisiuntė pluoštą atnaujintų prenumeratų, kurių tarpe dvi J. A. Pažerų atnaujintos Lietuvon, \$8.00 surinktų aukų ir keliolika dolerių LB paramai nuo draugų, minčių metinę sukaktį nuo mirusių torontiečių J. Šliumbos.

Minėtas aukas sudėjo: J. Sinkevičius \$6.00 ir Gen. Pažera \$2.00.

Al. Zvirzdin, Richfield Springs, N. Y., atsiliepdamas į LB vėjus laiška, prisiuntė \$2.00 aukų.

L. Bekešienė, Rochester, N. Y., prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir nuo R. Sherelio \$5.50 aukų.

J. Valaitis, Toronto, už-

Aklių ir Akinių
Specialistas

J. E. Merritt & Son

Optometristai - Optikai
Valandos: 9-12 ir 1-6
Treč. po pietų uždaryta
Antrad., Ketv. ir Penkt.
vakarais
pagal susitarimą.
Tel. LE. 5-6400
1149 Dundas St. W.
Toronto, Ont.

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, ištiria
aklių nervus, nuo kurių pa-
eina nervuotumas ir galvos
skaudėjimas. Pritaiko aki-
nėlius.
470 College W., Toronto
Tel.: WA. 1-3924

WINDSOR -- DETROIT

BŪKITE, WINDSORIEČIAI!

Windsoriečiai (kanadiečiai) ir detroitiečiai yra artimi kaimynai, tik skersai Detroito upę. Windsoriečiai ir detroitiečiai dažnai susitinka Detroito, arba Windsore, Kanadoje. Dažnai windsoriečiai atsilanko į Detroito Lietuvių Klubą. Čia jie gražiai lietuviškai padainuoja, pasilinksmina, ir t. t.

Bet dabar artinasi nepaprastas įvykis. Greitoje ateityje windsoriečiai ir kiek toliau gyvenantieji kanadiečiai lietuvių susitiks — susipažins su chicagiečiais — roselandiečiais dainininkais ir svečiais. O tas viskas įvyks lapkričio 22 d., 1959 m., Ukrainų svetainėje, 4655 Martin Street, prie Michigan Avenue, Detroito, nes tą dieną bus perstatyta opera "Zaporožietis už Dunojaus". Suvaids — dainuos Chicagos - Roselando Aido Choras, vadovybėje Juozo Kenstavičiaus, chorų mokytojo. Tą viską rengia Detroito Lietuvių Klubas. Pradžią 3.30 val. po pietų. Išangos bilietai iš anksto \$1.75; prie durų \$2.00. Bilietus galima gauti pas Klubo bartenderius, arba pas valdybos narius.

Taigi, visi Windsorio ir apylinkės lietuvių, iš arti ar toli, esate kviečiami tą dieną atvykti Detroitan pamatyti gražią operą "Zaporožietis už Dunojaus". Po programos bus šokiai prie geros orkestros, užkandžiai ir skanūs gėrimai. Gera proga pasidarbavimui dėl laikraščio,

Mikas

rašė ir pridavė naują prenumeratą.

T. Rimdžius, Toronto, pridavė dvi naujas prenumeratas užrašytas A. Galinaičio ir J. Kairio, Lietuvon, kelėta atnaujintų ir \$1.50 surinktų aukų. Aukojo E. Paucius \$1.00 ir vienas 50 c.

A. Simuk, Chenainus, B. C., atsinaujino sau ir Lietuvon prenumeratas ir paaukojo \$1.50.

Patys atsinaujindami prenumeratas paaukojo:

Vladas Bereišis, New Westminster, B. C., \$2.00;

Ch. Rogers, Miami, Florida, \$5.50;

A. Stankevich, New Westminster, B. C., \$1.00.

Visiems už pasidarbavimą ir aukas, širdingai ačiū.

Adminstracija

Reikalinga

Mergina ar moteris dėl namų ruošos. Gyventi samdytojos namuose. Alga \$125.00 į mėnesį. Puikūs ir patogūs elektra aptarnaujami namai. Kreiptis: Tel.: RU. 1-5949 (Toronto).

Advokatas - Notaras

WILLIAM PALAMAR

Suite 133

17 QUEEN ST. E. TORONTO
Office EM. 2-1941 - Telefonas - Res. EM. 6-1743

Lietuvis Stogų Dengėjas

Abest Roofing & Tinsmithing Co.

144 FIRST AVE. Tel. HO. 6-8252
Toronto 8, Ont.

Dengiame naujus ir taisome senus stogus, vandens nutekėjimus (eavstrough) ir atliekame visokius skardos darbus.

Savininkas C. SWANKAS

LIETUVIS PLUMBERIS

J. Lisauskas

Įrengiam Aliejinį Apšildymą
Atliekam Kitus Plumberio Darbus
Darbas Garantuotas — Prieinama Kaina

148 WESTMINSTER AVE. Tel. LE. 2-5191
Toronto

PARDUODAME

ŠVIEŽIĄ MEDŲ

T. R. MacNaughton, Meadowvale, Ont.

(Westoniečio K. Doveikos žentas)

Torontiečių patogumui, mūsų bičių medaus galima gauti Lietuvių salėje, 160 Claremont St.

Belsize Tailors

J. RACIO

Vyriškų ir Moteriškų Rūbų Siuvykla

Taipgi parūpiname nupiginta kaina medžiagos dėl siuntimo Lietuvon.

2011 Yonge St. - Toronto - HU. 9-9526

Visokių Pieno Produktų Krautuvė

Modern Dairy

847 COLLEGE ST. TORONTO
Telef.: LE. 6-1429

Taipgi didelis pasirinkimas visokių sausainių, maisto produktų.

Savininkai: A. A. Kukta